

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	39762 Румунська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39762
Назва ОП	Румунська мова та література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.027 Румунська/молдовська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коробова Юлія Володимирівна, Гергуль Ілля Вікторович, Корновенко Лариса Віталіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2024 р. – 10.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/17cyp3XTaHP69G2neQpwycYWKeNBrtJQ/view
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1jjDJvTomQCnLL6uzOljrSmX4k8KQEhwhf/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження від ОП «Румунська мова та література» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича є позитивним. Підготовка вчителів румунської мови та літератури в ЗВО має усталені традиції, гарні педагогічні багаторічні напрацювання. Університет славиться потужними філологічними науковими школами. ОП «Румунська мова та література» є актуальною та збалансованою, її зміст увідповіднений до вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів. Експертна група пересвідчилась у достовірності інформації, викладеної у Відомостях про самооцінювання, підтвердила і доповнила факти звіту самоаналізу. Цілі ОПП відповідають місії та стратегії розвитку університету, актуальним потребам НУШ, інноваційним тенденціям в освіті. Реалізація ОПП є практичним втіленням інтернаціоналізації вищої освіти в Україні шляхом задоволення зовнішнього попиту на освітні послуги, які пропонуються Університетом та можемо стверджувати про її загальною відповідність визначеним критеріям, а також перспективність на національному ринку освітніх послуг. Матеріально-технічні, кадрові та навчально-методичні ресурси є достатніми для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру, забезпечує повноцінну освітню підготовку бакалаврів з дотриманням належної академічної доброчесності та передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Матеріали на сайті дають вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми всіх зацікавлених сторін. Комплексне застосування визначених форм та методів навчання уможливило забезпечення ПРН, окреслених в ОП. Студентоцентрикований підхід реалізований у можливості навчатися за індивідуальним графіком, забезпечений правом вибору здобувачами тематики курсових досліджень, вибору баз проходження педагогічної практики. Урегульовано механізм залагодження конфліктних ситуацій «викладач – студент», пов'язаних з оцінюванням, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. ОП є перспективною, оскільки задовольняє потреби української держави у фахівцях із румунської мови, створює умови для вивчення мов національних меншин (забезпечення підручниками, проведенні олімпіад, конкурсів МАН, білінгвальної позашкільної освіти). З іншого боку, употужнюють зазначену ОП ОК, викладання яких здійснюється українською мовою. Володіння державною мовою розширює освітні, культурні, економічні, політичні перспективи особистості та відповідає Гаазькими рекомендаціями щодо викладання державної мови «бажано двома мовами вчителями». Виявлені ЕГ слабкі сторони не носять системного характеру, вони стали предметом консультаційного оцінювання.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами цієї ОП є: 1. Чітко визначені мета та цілі освітньої програми, які суголосні місії та стратегії ЗВО щодо «послідовної інтеграції у світовий освітянський простір», що виявляється у вивченні й популяризації однієї з мов ЄС із гармонійним збереженням кращих здобутків і традицій філологічних шкіл ЧНУ імені Юрія Федьковича. ОП «Румунська мова та література» є одним із чинників формування позитивного сприйняття Чернівецької області шляхом створення належних умов для забезпечення якісної освіти в ЗЗСО румунській та молдовській національним меншинам, яким Законом України про освіту забезпечуються право вивчення мови та літератури корінних народів у ЗЗСО. 2. Запроваджена безперервна педагогічна практика у ЗЗСО (ознайомлювальна педагогічна – навчально-педагогічна – виробнича педагогічна) для формування у здобувачів компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності у сфері освіти. 3. Реалізація освітнього процесу здійснюється відповідно до вимог студентоцентризованого підходу та принципів академічної свободи (для учасників освітнього процесу є можливість вибору форм та методів навчання та викладання, онлайн-ресурсів для проведення дистанційних занять, тематичних компонентів та методичного забезпечення ОК). 4. НПП та здобувачі забезпечені умовами для успішної наукової діяльності під час реалізації ОП. ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації (укладені угоди про співпрацю з закордонними партнерами, що є передумовою для систематичних академічних обмінів; участь викладачів кафедри румунської та класичної філології у програмах міжнародних стажувань (а саме: за 2021-2023 рр. НПП опановано 4 програми стажування з вивчення інноваційних методів навчання румунської мови та філології, у Сучавському університеті Штефан чел Маре (Румунія); у 2022 р. – 2 програми Erasmus+ (Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), Західний університет (м. Тімішоара, Румунія)). 5. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів як через власні програми підвищення кваліфікації («Педагогічно-дослідницька компетентність молодого науковця та викладача вищої школи: актуальні виклики і перспективи», 2023 р.); так і у співпраці з міжнародними організаціями та закордонними ЗВО через програми стажування та підвищення кваліфікації в рамках укладених договорів, зокрема Румунії, Молдови та за програмою Еразмус+ (за 2021-2023р. 6 викладачів у Сучавському ун-ті, Західному ун-ті (м. Тімішоара) Румунія). 6. Позитивними практиками у ЧНУ імені Ю. Федьковича є: а) стимулювання наукового розвитку та викладацької майстерності НПП дієвою системою матеріального та морального заохочення; б) наявність Лекторату румунської мови Сучавського університету «Штефан чел Маре», де проводяться безкоштовні курси румунської мови для всіх бажаючих. ЗВО став відкритим майданчиком для інноваційної соціально-педагогічної послуги, що має на меті реалізацію принципу «Навчання протягом усього життя (Діє програма «Університет з віку»).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Списки рекомендованої літератури потребують оновлення в РПНД усіх ОК та ВК. Рекомендуємо: до початку 2024-25 н.р. НПП кафедр, відповідальним за викладання на ОП, включити в списки рекомендованої літератури своїх

дисциплін на працювання вітчизняної науки та романістики за останні 5 років, зокрема власні науково-методичні праці. 2. Умови змішаного/дистанційного навчання, воєнний стан потребують посиленої уваги до якості планування, реалістичної оцінки необхідного обсягу, організації та контролю за виконанням самостійної роботи здобувачів вищої освіти. РПНД уміщують тематику, години для проведення самостійної роботи, проте її форми, види не розписані. Рекомендуємо: Гаранту ОП у кінці навчального року промоніторити якість організації самостійної роботи здобувачів, що уможливить визначення факторів, які мотивують до виконання самостійної роботи; допоможе розумінню труднощів, які виникають у студента у ході виконання самостійної роботи. НПП, які викладають на ОП, до початку 2024-25 н.р. у навчально-методичних матеріалах, РПНД представити форми і види самостійної роботи із критеріями оцінювання. 3. Здобувачам цієї ОП запропоновано обмежений перелік форм та можливостей неформальної освіти в межах ОК. Рекомендуємо: Гаранту ОП, групі забезпечення на початку 2024-25 н.р. проінформувати студентів щодо різних форм та можливостей неформальної освіти (пропозиції від українських та закордонних ЗВО, освітніх, громадських, культурних організацій (включно з тими, які розташовані у вільному доступі на онлайн-платформах). 4. Потребує посилення публікаційна активність НПП (зокрема тих, хто забезпечує ОК Методика викладання румунської мови, Методика викладання румунської літератури) у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України категорії Б, до наукометричних баз, зокрема Scopus і WoS. Рекомендуємо: посилити публікаційну активність НПП у фахових виданнях України, наукометричних базах Scopus та WoS відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують; Розробити наукові публікації, дотичні до проблем навчання румунської мови та літератури в ЗЗСО; НПП брати участь у проєктно-дослідницьких програмах, пов'язаних із методикою викладання румунської мови та літератури в ЗЗСО. Внести зазначені пропозиції до плану наукової діяльності кафедри румунської та класичної філології на 2024/2025 навчальний рік. 5. Є прикря помилки технічного характеру: а) у навчальному плані (затв. протоколом №7 від 30.06.2022р.) та в ОП (ред. 2021р.) вказано термін навчання бакалавра 4 роки (відредаговано у ОП-2023р. – 3р.10міс.), є неактивні покликання на сайті. Рекомендуємо: Гаранту ОП в робочому порядку переглянути вебсторінки ЗВО та кафедри, прибрати неактивні покликання.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Румунська мова та література» сформульовані чітко, відповідають місії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: «інновативність, збалансованість, успіх, яка реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства...» (<http://surl.li/harki>), які відображено у Концепції розвитку на 2023-2026 роки (<http://surl.li/harki>), Стратегічному плані розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки (<https://cutt.ly/5wKahuyB>) та Концепції гуманітарної діяльності на 2023-2027 роки, згідно з якою «Національна ідея асоціюється з національними інтересами, цінностями і самобутністю» (<http://surl.li/qkmma>). ОПП зорієнтована на підготовку фахівців у галузі румунської мови і літератури. Акцент зроблено на практично орієнтованій підготовці «вчителя румунської мови та літератури, який може виконувати складні завдання в процесі професійної діяльності, застосовувати теоретичні знання для розв'язання професійних завдань, ефективно використовувати основи методичної підготовки та сучасні інформаційні технології для реалізації професійних функцій майбутнього вчителя румунської мови та літератури, здатного до безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення та спроможного активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства» (<http://surl.li/qmxmz>). Унікальність ОП розробники вбачають у тому, що «вона відображає специфіку регіону, що сформувалася внаслідок міжетнічних зв'язків і відбиває культурно-освітні процеси Чернівецької області» (<http://surl.li/qmxmz>). Оскільки на території Чернівецької області проживають представники близько 80 національностей і народностей, й румуни посідають друге місце за чисельністю в ЧНУ імені Юрія Федьковича проводиться відповідна робота «з метою створення належних умов для кожної етнічної спільноти щодо збереження, розвитку та примноження її національно-культурних традицій, зокрема й румунської». На думку керівників закладу, ця ОП сприяє формуванню та подальшій підтримці позитивного міжнародного іміджу Чернівецької області; посиленню ролі міжнародного (транскордонного та міжрегіонального) співробітництва з використанням можливостей євро регіонів, програм сусідства та транскордонного співробітництва ЄС, в т.ч. програм сусідства 2021-2027 та Східного партнерства (<https://cutt.ly/SRYDhtt>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формування цілей освітньої програми та програмних результатів навчання за ОП залучена Рада стейкхолдерів кафедри, до складу якої входять: роботодавці, директори шкіл та провідні спеціалісти відділу освіти Чернівецької області, фахівці з питань координації роботи із закладами освіти з навчанням мовами національних меншин області; випускники, академічна спільнота (<http://surl.li/qmotg>). Розроблення ОПП було відповіддю на створення належних умов для румунської етнічної спільноти, її підґрунтям став багаторічний досвід підготовки вчителів румунської мови і літератури в ЧНУ імені Юрія Федьковича, на цьому неодноразово наголошували завідувач кафедри / гарант ОП (К.І. Паладяні), інші розробники програми (Ф.Д. Вринчану), а також запрошені на зустріч з ЕГ стейкхолдери (І.А. Ігнат, О.Р. Остафій, Л.В.Говорнян). Здобувач освіти (К.Щербанюк) розповів про процедуру залучення до обговорення ОП та запевнив ЕГ в тому, що «здобувачі отримують широкі можливості особистісного розвитку, що створює передумови для успішної адаптації до майбутньої професійної діяльності». Саме на такому баченні контексту реалізації ОПП було неодноразово наголошено під час зустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти (А. Ліуц, К.Томюк, В. Олару) та роботодавцями (С.Мітрик, І.Ігнат). Роботодавці долучені до формування ПРН шляхом проведення опитування (<http://surl.li/qmpas>). Під час зустрічі ЕГ з розробниками ОП та авторами підготовки ВСО підтверджено факти обговорення ОП з представниками зацікавлених сторін та врахування окремих пропозицій. Зокрема, щодо збільшення годин на ОК7 Історія зарубіжної літератури (з 16 до 23 кредитів) та введення ОК10 Методики викладання зарубіжної літератури, що об'єктивоване уточненою спеціалізацією та вимогами НУШ стосовно інтегрованого курсу румунської та зарубіжної літератури; розширення переліку вибіркових дисциплін з урахуванням предметної галузі, запровадженням безперервної педагогічної практики, що є родзинкою практико-орієнтованої ОП (Ознайомлювальна педагогічна практика – 9 кредитів, Навч.-педагогічна практика – 15 кредитів, Виробнича пед.практика – 6 кредитів), перенесення ВК «ІТ та онлайн- сервіси у професійній діяльності вчителя» до ОК було задоволене з урахуванням ситуаційних потреб сьогоденних здобувачів до отримання компетентностей у галузі сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності вчителя. У цілому роботодавці засвідчили необхідність існування ОП, затребуваності її випускників на ринку праці й висловили готовність до подальшої співпраці з гарантом ОП щодо удосконалення якості та змісту ОП. За підсумками зустрічей ЕГ зауважує, що обґрунтування перегляду чинної редакції 2022р. ОП підсумоване у зведену таблицю пропозицій. Однак результати перегляду попередніх редакцій не оприлюднено. У перспективі залучення здобувачів, випускників, зовнішніх стейкхолдерів до визначення цілей ОП і ПРН потребує детального протоколювання пропозицій і зауважень з подальшим їх аналізом і оформленням у зведену таблицю.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП «Румунська мова та література» враховує стан і тенденції міжнародного ринку праці, специфіку галузевого контексту і є співставною з аналогічними програмами, які пропонуються вітчизняними (ДВНЗ «Ужгородський національний університет, Ізмаїлівський ДГУ) та закордонними університетами Румунії та Республіки Молдова у впровадженні ОП такого ж рівня і профілю (Бухарестський ун-т, Ясський ун-т «А. І. Куза», Сучавський ун-т «Штефан чел Маре», Ун-т «Бабеш-Бояй» (Клуж-Напока) тощо (<http://surl.li/qmorm>). У ході акредитаційної експертизи ЕГ отримала підтвердження щодо запозичення досвіду у вказаних вітчизняних й іноземних ЗВО, а також досвіду, набутого викладачами під час закордонних стажувань (сертифікати К.І.Паладяні, Д.В. Кібак, Ф.Д. Вринчану про міжнародне науково-практичне стажування «Інноваційні методи викладання філологічних дисциплін» в Сучавському ун-ті «Штефан чел Маре», 2021р. Румунія; підвищення педагогічних компетентностей в рамках програми Erasmus+ KA1, 2022р. у Західному ун-ті, м. Тімішоара, Румунія (Ф.Д. Вринчану), Erasmus + 2022р. в Сучавському ун-ті «Штефан чел Маре», Румунія (К.І.Паладяні), організації та участі у науково-практичних, методичних і інформаційних заходах різного рівня. Гарант надала покликання на договірно-правову базу українсько-румунських відносин (<http://surl.li/qmosh>). Зокрема, спільно з Лекторатом румунської мови Сучавського університету кафедрою румунської та класичної філології проведено Міжнародний колоквиум «Мовні та культурні інтерференції в Чернівцях та у світі» (2023р.). Результатом участі у проєкті «Фінська підтримка реформи української школи – Навчаємось разом» став Угорсько-український/румунсько-український, українсько-румунський онлайн-словник математичних термінів та мобільний додаток («Hungarian-Ukrainian / Romanian-Ukrainian, Ukrainian-Hungarian / Ukrainian-Romanian online dictionary of mathematical terms with app») для тлумачення термінів українською мовою та пояснення мовою національної меншини (угорська/румунська). Про використання цього додатку розповідали на зустрічі з ЕГ випускники спеціальності. Моніторинг тенденцій ринку праці відбувається шляхом опитувань потенційних роботодавців і випускників, є темою обговорення академічною спільнотою на зустрічах зі стейкхолдерами. Так, розробники ОП, НПП, задіяні в реалізації ОП, наголосили на урахуванні вимог до сучасного педагогічного процесу, до методики навчання (Т.А.Р., О.Г.А.), оновленні інформаційних ресурсів (Ф. Вринчану), підготовці дидактичних проєктів (Д.Кібак), нових підходів до викладання зарубіжної літератури (Р.А.Дзик). Галуzeвий і регіональний контексти відображають потребу у вчителях румунської мови і літератури. Зокрема, методист з питань координації роботи із ЗО з навчанням мовами національних меншин навела дані щодо 59 шкіл з румунською мовою викладання та 111 закладів дошкільної освіти в Чернівецькій області, особливості румуномовного середовища було враховано для організації і проведення безперервної педагогічної практики

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого

стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зважаючи на те, що Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) ще не затверджений, дана ОПП розроблена відповідно до вимог 6 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій. Всі визначені відповідні знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія забезпечуються реалізацією даної ОП. Отже, освітня програма розроблена згідно із Законом України «Про вищу освіту» та враховуючи НРК. Присвоєння професійної кваліфікації вчителя, передбачене ОП, відповідає п. 6 ст. 34 Закону України «Про освіту», що регламентує присвоєння професійної кваліфікації. Запроваджену в 2017р. ОП під назвою «Румунська мова та література» (ID 39762) було оновлено у редакціях 2021р., 2022р (сертифікат МОН до 01 липня 2022р., рішення НАЗЯВО про умовну (відкладену) акредитацію в умовах воєнного стану, протокол №8(13) від 17.05.2022р., справа 0375/АС-22), удосконалено у 2023р. із внесенням змін до назви ОП «Румунська мова та література. Зарубіжна література» (ID 60912) у зв'язку із внесеними змінами до переліку предметних спеціальностей, затверджених МОН України від 11.11.2022р. № 1006. ЕГ ознайомила із задокументованим підтвердженням змін: Наказ ЧНУ імені Юрія Федьковича №118 від 03.04.2023р. (Про затвердження змін до освітніх програм та продовженням реалізації освітніх програм у зв'язку із внесеними змінами до переліку галузей знань та спеціальностей), надісланими протоколами кафедри румунської та класичної філології, позитивними рецензіями на ОП (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=7920). Гарантка ОП надала витяги із протоколів №9 засідання кафедри від 25.05.2022р., №9 від 25.04.2023р, Витяги із засідання Вченої ради філологічного факультету, на яких обговорено оновлення змісту ОП відповідно до Проєкту Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр (Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) та «Концепції розвитку педагогічної освіти»; вимог професійного стандарту за професією Вчитель закладу загальної середньої освіти (наказ МОН № 2736) На цій підставі можна констатувати, що ОПП оновлювалася, розбіжностей між результатами навчання, сформульованими в ОПП, та вимогами НРК немає.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку, що сильними сторонами цієї ОП є чітко визначені мета та цілі освітньої програми, які суголосні місії та стратегії ЗВО щодо ґрунтовної практичної підготовки вчителів румунської мови та літератури як «високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства» з урахуванням сформованих міжгалузевих зв'язків (https://www.chnu.edu.ua/media/fwmjte4r/kontseptsii-rozvytku-universytetu_2023-2026.pdf). ОП «Румунська мова та література» є одним із чинників формування позитивного сприйняття Чернівецької області шляхом створення оптимальних умов для забезпечення якісної освіти румунській та молдовській національним меншинам, яким Законом України про освіту забезпечується право вивчення мови та літератури корінних народів у ЗЗСО, збереження, розвиток та примноження національно-культурних традицій. Цілі ОП «Румунська мова та література» підпорядковані реалізації регіональної складової загальнонаціонального курсу України на інтеграцію у світове співтовариство; формуванню позитивного міжнародного іміджу Чернівецької області, яке має забезпечити створення інформаційного простору, сприятливого для політичного та соціально-економічного розвитку Чернівецької області, а також стимулювання сталого соціально-економічного розвитку територіальних громад області. Увіраженою перевагою ОП «Румунська мова та література» ЧНУ імені Юрія Федьковича є безперервна педагогічна практика в ЗЗСО, яка уможливує формування вмотивованих учителів румунської мови та літератури, орієнтованих на учнів та педагогіку партнерства. Позитивною практикою є організована співпраця зі стейкхолдерами: від університетської Ради до Ради стейкхолдерів кафедри румунської та класичної філології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

В контексті Критерію 1 можемо надати такі рекомендації: 1. Позитивні відгуки на ОП від академічної спільноти мають описовий характер і не містять конкретних рекомендацій. Рекомендовано: Гаранту ОП, групі забезпечення ОП продовжити моніторинг якості ОП шляхом залучення відгуків і рекомендацій від зацікавлених осіб; моніторити й надалі освітній ринок праці, тенденції затребуваності вчителів румунської мови і літератури, зарубіжної літератури в регіоні.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП за підкритеріями: 1.1., адже цілі освітньої програми «Румунська мова та література» сформульовані чітко, узгоджені із завданнями Стратегічного плану розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки, затвердженого рішенням Вченої ради ЧНУ №7 від 24.06.2019 року; 1.3.: враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; відповідність у значному ступені за підкритеріями: 1.2., адже ОПП розроблена відповідно до запитів світового ринку праці, що підтверджується залученням до розробки і реалізації ОП представників роботодавців, експертів галузі, випускників; максимальним урахуванням багаторічного досвіду випускової кафедри, практики аналогічних вітчизняних та іноземних ОП, однак потребує доопрацювання процедура узагальнення пропозицій і зауважень зацікавлених сторін; 1.4. зважаючи на відсутність Стандарту вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), цілі та ПРН освітньої програми «Румунська мова та література» узгоджені з вимогами до спеціальності, які висуваються професійним стандартом за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Вказані зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного перегляду ОПП, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОПП за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт ОП відсутній. Загальний обсяг ОП «Румунська мова та література» 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених рівнем вищої освіти, становить 179 кредитів ЄКТС. Аналіз ОП та навчального плану дозволяє стверджувати: обсяг, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, становить 61 кредит ЄКТС (27%), що відповідає чинним вимогам. Обсяг обов'язкових дисциплін загальної підготовки становить 24 кредити ЄКТС, що відповідає рекомендації МОН щодо організації вивчення дисциплін гуманітарної галузі та вимогам навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітні компоненти передбачають формування компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій, що корелює з нормативними документами ЧНУ імені Юрія Федьковича, зокрема з «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (<https://cutt.ly/lwKa4GxJ>), «Положенням про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/lwKa539u>); «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/lwKsqoHe>) тощо. ОП «Румунська мова та література» забезпечує вимоги до 6 кваліфікаційного рівня: знання (ОК10 «Психологія: загальна, вікова, педагогічна», ОК11 «Педагогіка з основами педмайстерності», ОК5 Сучасна румунська мова, ОК7 «Історія зарубіжної літератури», ЗК «ІТ та онлайн сервіси у професійній діяльності вчителя» та ін.), уміння (ОК12 «Методика соціально-виховної роботи», ОК13 «Здоров'язбережувальні технології та домедична допомога», ОК6 «Історія румунської літератури» та ін.), комунікація (ЗК4 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ЗК3 Українська мова (за професійним спрямуванням)), автономність і відповідальність (ОК «Актуальні питання історії та культури України», ПП1-3 (Ознайомлювальна педагогічна практика, Навчально-педагогічна практика, Виробнича педагогічна практика) та ін.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має логічну й виважену структуру: обов'язкові компоненти та практики (загальної та професійної підготовки); вибіркові компоненти (загальної та професійної підготовки). ОК між собою узгоджені та сприяють досягненню цілей, ПРН. Так, цілком умотивовано, що ОК8 «Методика викладання румунської мови», ОК9 «Методика викладання зарубіжної літератури» пов'язані з ОК10-12 психолого-педагогічного спрямування та ОК6 «ІТ та онлайн сервіси у професійній діяльності вчителя». Структурно-логічна схема ОП дає змогу прослідкувати послідовність вивчення ОК філологічного циклу, їх гармонійне взаємодоповнення (наприклад, ОК1 «Вступ до літературознавства» - ОК4 «Усна народна творчість» - ОК6 «Історія румунської літератури», ОК7 «Історія зарубіжної літератури» - ОК9 «Методика викладання румунської літератури», ОК15 «Методика викладання зарубіжної літератури»). Проте ОК2 Філософія, яка є основою світоглядно-методологічної природи пізнання, не має логічного розміщення у Структурно-логічній схемі ОП, оскільки простежується зв'язок лише з ОК10 «Психологія: загальна, вікова, педагогічна» та ОК12 «Методика соціально-виховної роботи». ОП забезпечує формування теоретичних знань та практичних навичок. Вибіркові ОК гармонійно доповнюють обов'язкові освітні компоненти (<https://www.chnu.edu.ua/navchannia/dlia-studentiv/kataloh-kursiv/>), хоча перенесення ППВ1 «Сучасна українська мова» (у навчальному плані, затвердженому Вченою радою ЧНУ протоколом №7 від 30.06.2022р.: Сучасна українська мова (морфологія)) до циклу вибіркових компонентів професійної підготовки є недостатньо обґрунтованим, адже формування ФК2. «Здатність вільно орієнтуватись у лінгвістичній науці, мати базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний і граматичний рівні мови», не може бути вповні забезпеченим ОК3 «Українська мова за професійним спрямуванням», мета якої «сформувати високий рівень комунікативної культури у сфері професійного

спілкування в його усній та писемній формах, виробити навички практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами», тим більше, що дисципліна може не бути обрана здобувачами й починається не з 1-ї частини (лексикологія, фонетика). До циклу професійної підготовки належать навчальні та виробничі практики (Ознайомлювальна педагогічна практика, Навчально-педагогічна практика, Виробнича педагогічна практика), що уможливають безперервну практичну підготовку здобувачів вищої освіти. ОП дозволяє усвідомити відповідність програмних компетентностей компонентам освітньої програми (п.6 ОП) та забезпечення ПРН (п.7 ОП) відповідними компонентами освітньої програми (2.1. Перелік компонент ОП).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст усіх складників ОП відповідає визначеній у вимогах НРК предметній сфері й забезпечує вивчення румунської мови і літератури. Цикл загальної підготовки забезпечують дисципліни гуманітарного спрямування та «ІТ та онлайн сервіси у професійній діяльності вчителя», які дають змогу забезпечити ЗК ОП. Цикл фахової підготовки сформований на вивчення дисциплін психолого-педагогічного, методичного та практичного спрямування. Мовна підготовка здобувачів вищої освіти забезпечується компонентами циклу фахової підготовки. ОК формують заявлені компетентності та ПРН, а вибіркові дисципліни підсилюють їх (каталог ВД: <http://surl.li/lzxoq>). Це в сукупності дає можливість досягти заявлених цілей та ПРН, що зображено в матрицях ОП. Аналіз навчального плану ОП 2022 року «Середня освіта (румунська мова і література)» засвідчує, що її зміст відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта й націлений на формування цілісного світогляду (наприклад, ОК «Актуальні питання історії та культури України», «Філософія», «Історія румунської літератури», «Історія зарубіжної літератури»), мовної компетентності та глибинних знань із філології (наприклад, ОК «Сучасна румунська мова»), теоретичних знань і практичних навичок освітньої діяльності (наприклад, ОК «Педагогіка з основами педмайстерності», ОК «Психологія: загальна, вікова, педагогічна»). Варто зазначити, що під час перегляду у 2022р. (Обґрунтування перегляду <http://surl.li/qnkst>) було внесено низку змін до редакції ОП 2023р, що покращило її якість, зокрема: 1) змінено загальний обсяг обов'язкових компонент (було 179, стало 180 кредитів ECTS) й відповідно вибірових (було 61, стало 60 кредитів ECTS); 2) уведено до обов'язкових компонентів та збільшено кількість кредитів на вивчення ОК6 «ІТ та онлайн сервіси у професійній діяльності вчителя» (було 3, стало 4 кредитів); 2) збільшено кількість кредитів на Ознайомлювальну педагогічну практику (було 6, стало 9 кредитів) та ін. Також ЕГ переконалася, що окремі недоліки змісту та структурно-логічної послідовності впровадження освітніх компонентів враховано під час перегляду ОП (переведено із циклу обов'язкових компонентів до вибірового циклу ОК «Діалектологія румунської мови»; «Методика викладання румунської мови та літератури» розділено на дві дисципліни «Методика викладання румунської мови» та «Методика викладання румунської літератури»).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЗВО регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (<https://cutt.ly/lwKa4GxJ>), «Положенням про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/lwKa539u>); «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/lwKsqoHe>). Здобувачам вищої освіти запропоновано реалізувати право на вибір ОК обсягом не менше як 25% від загальної кількості кредитів ЕКТС (60 кредитів ЕКТС). Каталог вибірових ОК, оприлюднений на сайті університету (<http://surl.li/lzxoq>). Опрацювавши каталог, ЕГ переконалася, що запропоновані ОК дозволяють поглибити знання філологічного спрямування (наприклад, ОК «Актуальні питання дериватології румунської мови», «Складні випадки синтаксичного аналізу», «Література Сходу в ЗЗСО», «Друга романська мова (італійська)» тощо). Під час зустрічі було встановлено, що здобувачі вищої освіти обізнані з процедурою вибору дисциплін, яка проходить в кілька етапів: інформування, запис на дисципліну та коригування списків. Так, здобувачі К.Щ., В.О. описали процедуру вибору, зорієнтували ЕГ, де можна знайти каталог вибірових ОК на сайті Університету. Здобувачка Зк. Б.Н., додала, що про вибіркові ОК інформують також викладачі. Індивідуальна освітня траєкторія реалізується створенням індивідуального навчального плану. Здобувачі обізнані з тим, що можуть обирати дисципліни із загальноуніверситетського списку (<https://cutt.ly/lwKsw2Po>) та відповідно до ОП П, з якою вони навчаються (<https://cutt.ly/xwKswcCq>). Здобувачі підтвердили, що вони мають право вибору і в університеті дотримуються «Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/lwKa539u>). Навчальні вибіркові дисципліни призначені для забезпечення можливості поглибити професійні знання за фахом та здобути спеціальні додаткові компетентності, які посилюють їхню конкурентоспроможність на ринку праці. Результати опитування здобувачів щодо запропонованих у програмі вибірових дисциплін задовольняють потреби у формуванні індивідуальної траєкторії: 85,4% підтвердили, що їм давали право обирати ВД і 96,4% опитуваних - задоволені результатами навчання (<http://surl.li/qnohd>). ЕГ упевнилася, що здобувачі ознайомлені з можливістю брати участь у програмах академічної мобільності (є приклади досвіду академічної мобільності з цієї ОП: А.Лупу). Формування індивідуальної освітньої траєкторії також забезпечено у ЗВО можливістю вибору форми навчання, бази практики, теми курсової роботи, індивідуальних домашніх завдань (ІНДЗ) тощо. Отже, вимог цього підкритерію загалом дотримано.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Сильною стороною ОП «Румунська мова і література» є запроваджена безперервна практична підготовка у ЗЗСО, спрямована на формування компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності у сфері освіти. Порядок проведення практичної підготовки регламентується «Положенням про проведення практики» (<https://cutt.ly/8wKsn4XU>). Місце практичної підготовки в структурі ОП є логічним, оскільки їй передують вивчення відповідних психолого-педагогічних та методичних дисциплін, що формують навички та вміння майбутніх учителів. За словами випускників, вони потребують також більше знань про креативні методи навчання, а також інклюзивної компетентності. Гарант ОП, автори ВСО повідомили про особливості організації ознайомлювальної, навчально-педагогічної та виробничої педагогічної практик, яку здобувачі проходять, починаючи з другого року навчання. «Мета практичної підготовки студентів полягає в узагальненні та структуруванні усіх етапів професійної підготовки майбутніх фахівців: формування стійкого професійного інтересу до обраної спеціальності, ознайомлення зі специфікою і змістом роботи в різних закладах освіти та створення уявлень про спеціальність... та утвердження професійних умінь і навичок учителя-філолога» (<http://surl.li/qnpimg>). На сторінці кафедри румунської та класичної філології у вкладці Студенту є розділ Практика (<http://surl.li/qnouo>), де розміщено всі нормативні документи, методичні рекомендації, договори з базами практик, програми всіх практик. Перший етап практичної підготовки – Ознайомлювальна практика (3 і 4 сем., 9кред.), яка спрямована на вивчення особливостей реального педагогічного процесу в ЗЗСО (ВСО). Другий етап практичної підготовки – Навчально-педагогічна практика (5,6,7 сем., 15 кред.) спрямована на ознайомлення здобувачів ВО зі специфікою майбутньої професії, формування первинних професійних умінь» (<http://surl.li/qnproy>), навичок складати плани-конспекти уроків; визначати мету й завдання кожного уроку; визначати типи вправ і послідовність їх виконання, опис й аналіз педагогічних ситуацій (ВСО). Третій етап – Виробнича практика (8 сем., 6кред.) «надає студентам можливість випробувати себе в ролі вчителів та класних керівників, ознайомитися з останніми тенденціями розвитку спеціальності та перейняти досвід провідних вчителів». Результати «Моніторингу аналізу ступеня задоволення студентів організацією процесу практичної підготовки та відповідності бази практики вимогам програми» також доводять, що переліком запропонованих баз практики в межах ОП задоволені 95,5%, отриманими теоретичними знаннями для застосування на практиці задоволені 95,5%, графік проходження практик задовольнив потреби 59,1% опитуваних (<http://surl.li/qnohd>). Практична підготовка здобувачів ОП сприяє вдосконаленню фахових компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності. Зустрічі з випускниками переконали ЕГ в задоволеності компетенціями, набутими під час практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП засвідчує, що програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Робочі програми більшості дисциплін передбачають формування загальних компетентностей, покликані розвинути вміння бути членом команди, працювати на результат, керувати своїм часом протягом навчального процесу, здатність брати на себе відповідальність, уміння залагоджувати конфлікти. Тематика навчальних дисциплін та методи оцінювання формують у здобувачів комунікативні навички та навички міжкультурного спілкування. Набуття соціальних навичок можливе й завдяки участі в програмах академічної мобільності, науково-дослідній роботі, олімпіадах та конкурсах, роботі в органах студентського самоврядування. Під час експертизи ЕГ отримала докази щодо активного формування соціальних навичок здобувачів і в позанавчальний час. Здобувачі ОП беруть участь у культурних і мистецьких проєктах, ініційованих студентським самоврядуванням, керівництвом Університету та кафедрою румунської та класичної філології. Зокрема, 30.11.2023р. студенти відвідали виставу «Листи Емінеску», де зіграв румунський актор Джордже Кустура у Чернівецькому обласному товаристві румунської культури імені Міхая Емінеску (<http://surl.li/qnqmd>); У період з 28.08-03.09.2023 студенти кафедри румунської та класичної філології Кетелін Щ., Віолета О. та Руслана І. взяли участь у сьомій літній школі «Сучасні концепції Еудженіу Кошеріу», організованій Клузьким університетом імені Бабеша-Бойяї (<http://philology.chnu.edu.ua/?cat=192&paged=2>). Під час зустрічі з роботодавцями підтверджено задоволеність набутими випускниками ОП соціальними навичками та здатністю адаптуватися до командної роботи, розумінням важливості дедлайнів, креативністю. Отже, зміст ОП передбачає набуття студентами соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) не прийнято. Однак освітня програма «Румунська мова та література» відповідає професійному стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736-20 https://osvita.ua/doc/files/news/787/78704/Nakaz_2736__3_.pdf). У програмі сформульовані загальні та професійні компетентності у відповідності до професійного стандарту, а програмні результати навчання корелюють з професійними компетентностями, визначеними у ньому. Зокрема, в ОП враховано: мовно-комунікативну компетентність (ЗК2, ЗК3, ЗК4, ФК3); предметно-методичну компетентність (ЗК7, ЗК8, ФК2, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10, ФК13); інформаційно-цифрову компетентність (ЗК5); психологічну компетентність (ФК11); компетентність

педагогічного партнерства (ЗК10, ФК11, ФК12); здоров'язбережувальну компетентність (ЗК12); організаційну компетентність (ЗК7), здатність до навчання впродовж життя (ФК13); рефлексивну компетентність (ФК13). У п.4 Профілю ОП (ред.2023) – Придатність до працевлаштування та подальшого навчання вказано професію 2331 – Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти, яка зовсім не відповідає ОП. Зазначена інформація потребує уточнення, оскільки ОК або змістових модулів для відповідної професійної кваліфікації ОП «Румунська мова та література» не містить.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, навчального плану засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, зафіксованим у «Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (<https://cutt.ly/lwKa4GxJ>). Обсяг ОК (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить у середньому від 3 до 6 кредитів, за винятком наскрізних курсів Сучасної румунської мови (28 кредитів ECTS), Історії румунської літератури (23 кредити ECTS), Історії зарубіжної літератури (23 кредити ECTS), Практики (ознайомлювальна-9, навчально-педагогічна-15, виробнича педагогічна – 6, що становить 30 кредитів ECTS), що зумовлено необхідністю інтенсивної мовної практики здобувачів. Обсяг ОПП складає 240 кредитів, з них в ОП 2022р. 179 кредитів (74,5%) відведено на вивчення обов'язкових дисциплін і практичну підготовку, та 61 кредит (25,5%) – на вибіркові дисципліни; в ОП 2023р. 180 кредитів (75%) відведено на вивчення обов'язкових дисциплін, зокрема на практичну підготовку, та 60 кредитів (25%) – на вибіркові дисципліни. Гарантка ОП повідомила, що «навчальний час, відведений на аудиторну та самостійну роботу студента, регламентується навчальним планом та РПНД і включає графік навчального процесу й розподіл ОК. В програмах навчальних дисциплін та силабусах відображено розподіл годин навчального часу з навчальними тижнями та видами роботи здобувача ВО». В ОП «Румунська мова та література» для всіх ОК, за винятком практик, курсових робіт (самостійна робота становить 100%), частка самостійної роботи становить у середньому 50%. Аудиторне навчальне навантаження студента становить 6 годин на день. Тижневе аудиторне навантаження для студентів, які навчаються за рівнем вищої освіти бакалавр, становить не більше 30 годин. У розкладі передбачено день самостійної підготовки (<http://surl.li/qnrlx>), що свідчить на користь урахування інтересів здобувачів. Водночас, в умовах дистанційного навчання частку самостійної роботи значно збільшено (Усна народна творчість, Сучасна румунська мова (фонетика) – до 75год), а чіткий механізм відстежування фактичного навантаження студентів та обсягу самостійної роботи здобувачів вищої освіти ще не відпрацьований. У розкладі занять, розміщеному на сайті факультету (<http://surl.li/qnrlx>), прослідковуються оптимальні часові інтервали між лекціями та практичними заняттями з кожної дисципліни, а також чергування різних за рівнем складності дисциплін і видів занять упродовж дня і тижня. Виявлені моменти свідчать на користь врахування інтересів студентів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих ОК за ОП, про що ствердно говорили і здобувачі під час онлайн зустрічі ЕГ. В отриманих результатах опитування питань про реальність фактичного навантаження ЕГ не знайшла. Водночас під час інтерв'ю здобувачі підтвердили відсутність виразного перевантаження завданнями.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти на ОП не передбачена. «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти», затверджене у ЗВО протоколом №9 від 30 серпня 2023р. (<http://surl.li/qwjmt>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП, яка акредитується, повністю відповідає предметній галузі спеціальності 014 Середня освіта «Румунська мова та література». Сильною стороною ОП є практико орієнтовані ОК, націлені на формування компетентностей вчителя румунської мови та літератури ЗЗСО, що має «здатність до навчання, аналізу й синтезу інформації в галузі філології та педагогіки, вільного спілкування державною, румунською та іноземною мовами, критичного та абстрактного мислення, уміння створювати належний психологічний клімат при організації навчально-виховного процесу, приймати рішення у непередбачуваних умовах, оволодіти навичками міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп з дотриманням морально-етичних норм та інтелектуальної чесності» (ВСО). До позитивних практик у контексті Критерію 2 можемо віднести: 1. гармонійне поєднання теоретичного навчання з безперервною педагогічною практикою у ЗЗСО, яка дозволить здобувачам вищої освіти бути спроможними до організації ефективної педагогічної діяльності в освітньому середовищі Нової української школи; 2. формування у здобувачів освіти знань і вмінь у галузі викладання інтегрованого мовно-літературного курсу (зокрема, з румунської та зарубіжної літератури) відповідно до вимог типової освітньої програми для 5-9 класів, затвердженої МОН України 19.02.2022р.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ вносить наступні рекомендації щодо удосконалення ОП у контексті Критерію 2: 1.Перелік вибірових дисциплін філологічного спрямування є достатньо повним, проте потребує посилення за рахунок дисциплін або модулів у змісті ОК, що формують компетентності, необхідні для забезпечення процесу навчання, виховання й розвитку особистості, зокрема осіб з особливими освітніми потребами, моніторингу креативної педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, застосування сучасних освітніх технологій і методів навчання. Рекомендовано: Гаранту ОП, групі забезпечення ОП до наступного перегляду ОП запровадити модулі у зміст відповідних ОК або розробити дисципліни для вибору здобувачами. 2. Обсяг самостійної роботи зазначений в усіх РП, проте під час воєнного стану, в умовах змішаного/дистанційного навчання потребують особливої уваги якість планування, організація та контроль за виконанням самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Рекомендовано: Гаранту ОП, групі забезпечення у кінці навчального року промоніторити якість організації самостійної роботи здобувачів, що уможливить визначення факторів, які мотивують до виконання самостійної роботи; допоможе розумінню труднощів, які виникають у студента у ході виконання самостійної роботи; сприятиме узагальненню методів педагогічного стимулювання самостійної роботи здобувачів. 3. ОП «Румунська мова та література» передбачає присвоєння професійної кваліфікації Вчитель закладу загальної середньої освіти (наказ МОН № 2736), проте у п.4 Профілю ОП (ред.2023) – Придатність до працевлаштування та подальшого навчання вказано професію 2331 – Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти, яка не забезпечена відповідними ОК чи модулями в ОП. Рекомендовано: гаранту ОП під час наступного перегляду внести уточнення до Профілю, оскільки ОП «Румунська мова та література» не містить ОК для відповідної професійної кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП за підкритеріями: 2.1., адже обсяг нормативних освітніх компонентів та їхня якість відповідають вимогам законодавства до першого бакалаврського рівня освіти та в сукупності дають змогу досягти заявлених цілей і ПРН; 2.2. структура ОПП є чіткою та загалом узгодженою; 2.3. зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності; 2.4.-2.6., адже ОПП забезпечує можливість здобути необхідні професійні компетентності, зокрема й soft skills, загалом сприяє формуванню індивідуальних освітніх траєкторій студентів, вибірові ОК дозволяють поглибити знання філологічного спрямування; відповідність у значному ступені за підкритеріями: 2.7., оскільки зміст освітньої програми «Румунська мова та література» відповідає вимогам професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>), урахує мовно-комунікативну, предметно-методичну, інформаційно-цифрову, психологічну, педагогічного партнерства, здоров'язбережувальну, організаційну, здатність до навчання впродовж життя, рефлексивну компетентності, проте сучасні реалії потребують від здобувачів освіти також інклюзивної компетентності для навчання дітей з особливими освітніми потребами та їх соціалізації у житті українського суспільства. Ці зміни дуже важливі для розвитку України, як демократичної європейської держави, де кожен громадянин має рівні можливості для розвитку своїх здібностей, реалізації свого природного потенціалу. Тим більше, що ці знання можуть бути застосовані здобувачами освіти під час безперервної педагогічної практики (у змісті ОК15 «Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах» є 1 тема, яка стосується лише виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, однак це не може у здобувачів сформувати інклюзивну компетентність). Потребує уточнення п.4 Профілю ОП щодо придатності випускників до працевлаштування; 2.8., адже обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, однак якість планування, організація та контроль за обсягом самостійної роботи здобувачів вищої освіти потребують доопрацювання. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного перегляду ОПП, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОПП за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

У 2023 році прийом на навчання на 1 курс здійснювався на ОП «Румунська мова та літ-ра. Зарубіжна література», оскільки у зв'язку зі зміною назви предметної спеціальності відповідно до Наказу МОН від 11.11.2022 року «Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення...» у ЗВО було започатковано зазначену вище ОП (Наказ №118 Про затвердження змін до ОП та продовження реалізації ОП у зв'язку із внесеними змінами до переліку галузей знань та спеціальностей від 03.04.2023р.) з метою продовження реалізації ОП Румунська мова та

літ-ра. В умовах воєнного стану в Україні Правила прийому до ЧНУ ім. Ю. Федьковича у 2023 р. розроблені Приймальною комісією ЗВО відповідно до «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році», затвердженого наказом МОН України від 15. 03. 2023 року № 276 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0519-23#n14>), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28. 03. 2023 року за № 519/39575. Правила прийому на навчання до ЧНУ ім. Ю. Федьковича у 2023 р. були затверджені Вченою радою ЗВО 24.04. 2023 р. та оприлюднені у вільному доступі на сайті університету разом із додатками до Правил прийому до ЗВО (<https://cutt.ly/nwC8a1Md>). У вкладці «Абітурієнту. Вступ на бакалаврат» розміщено інформацію щодо етапів вступної компанії, критеріїв оцінювання мотиваційних листів, а також відеоінструкція з подання заяв в електронній формі для здобувачів, які вступали на навчання для здобуття ступеня бакалавра за ОП, яка наразі акредитується (<https://cutt.ly/qwC8afny>). Ознайомившись з Правилами прийому, ЕГ може констатувати, що вони є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень, зокрема в них зазначені можливості навчання для осіб з інклюзивними освітніми потребами та окреслені умови вступу для осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення та адміністративної межі або які переселилися з таких територій після 01 січня 2022 року, для іноземців, осіб без громадянства тощо. ЕГ не виявила фактів порушення правил прийому на навчання за ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу на навчання на ОП у 2023 р. для здобуття ступеня бакалавра (на основі ПЗСО) та участі в конкурсному відборі вступникам необхідно було подати результати національного мультипредметного тесту (НМТ) за 2022 або 2023 рр. з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та історії України/іноземної мови/біології/фізики/хімії (третій предмет); або бали ЗНО 2020-2021 років з трьох конкурсних предметів, а саме: української мови та літератури (перший предмет), іноземної мови (другий предмет) та історії України (географії)/математики/біології/фізики/хімії (третій предмет). При однакових конкурсних балах для впорядкування вступників використовуються пріоритетність заяв (на місця державного та регіонального замовлення), при однакових пріоритетностях – більш високі оцінки у передбачених у випадках, далі – результати розгляду мотиваційних листів (<https://cutt.ly/nwC8a1Md>). У Правилах прийому на навчання є інформація про особливості вступу на ОП. Додаток 5 містить інформацію про перелік конкурсних предметів НМТ, мінімальну кількість балів для допуску до участі в конкурсі (100 балів), вагові коефіцієнти оцінок з предметів НМТ для вступу на ОП (українська мова та література – 0,4; математика – 0,3; історія України - 0,3 /іноземна мова- 0,5/біологія- 0,25/фізика- 0,25/хімія- 0,25). Правила прийому на навчання враховують особливості самої ОП, а саме: під час конкурсного відбору визначено ваговий коефіцієнт 0.5 для результатів НМТ з іноземної мови, зі слів гаранта, абітурієнти проходили тестування з румунської мови до 2022 року.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, які здобувач може отримати в інших ЗВО, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича п. 7.14 (<https://www.chnu.edu.ua/media/zraploax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>), Положенням про порядок відрядження, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам ВО ЧНУ ім. Ю. Федьковича пп. 3.1-3.4 (<https://www.chnu.edu.ua/media/mhvnmkit/polozhennia-pro-poriadok-vidrakhuvannia-pereryvannia-navch-ponovlennia-perevedennia.pdf>) та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ВО ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist.pdf>). Відповідно до п. 3.2 цього Положення визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з ЗВО-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів ВО, прийнятої у країні ЗВО-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS. Щодо результатів підсумкової атестації здобувачів ВО за період навчання у ЗВО-партнері, то вони виставляються за шкалою, прийнятою у ЗВО-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в ЧНУ ім. Ю. Федьковича (п. 3.9 цього Положення). Усі зазначені вище документи є у вільному безперешкодному доступі на сайті ЗВО. Під час зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що вони ознайомлені з механізмом перезарахування кредитів ОК, які вони можуть опанувати в інших ЗВО. Із відомостей про СО ЕГ дізналася, що у 1 семестрі 2019-2020 н. р. на навчання за програмою Erasmus+ у Сучавському університеті «Штефан чел Маре», Румунія перебувала випускниця цієї ОП Лупу Адріана. Під час зустрічі ЕГ з випускниками ОП зазначена особа підтвердила свою участь у програмі академічної мобільності та факт перезарахування результатів навчання, отриманих у румунському університеті. У 2022 році здобувачі ОП Бружа Ф., Падурару А. були залучені до академ. мобільності в рамках програми Erasmus+ KA1 (Західний університеті, м. Тімішоара, Румунія); Олару В. та Бружа Ф. прийняли участь у 9-му Міжнародному семінарі «Міхай Емінеску» в Національному дослідницькому центрі ім. М. Емінеску (м. Іпотешть, Румунія) (див. дод. документ Міжнар. академ. мобільність-студенти). Також здобувачі під час зустрічі підтвердили, що неодноразово запрошувалися гарантом та відділом міжнародних зв'язків до участі у конкурсних відборах за програмами академічної мобільності (<http://philology.chnu.edu.ua/?p=15765>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЧНУ ім. Ю. Федьковича існує «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної, в системі формальної освіти) (зі змінами)», яке врегульовує цю процедуру (<https://cutt.ly/3wVMtzNN>). Щодо зазначених у відомостях про СО фактів перезарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті, під час зустрічі зі здобувачами ЕГ отримала від них підтвердження (К. Щербанюк), що на цій ОП були випадки перезарахування кредитів в межах ОК Курсова робота та ОК Основи наукових досліджень за результатами участі студентів у Міжнародній науково-практичній конференції «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації: сучасні тенденції у філології, перекладі та навчанні іноземних мов» (14 квітня 2023 р., «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського») та навчання на тренінгах з академічної доброчесності відповідно (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=16633). Також практику зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті (участь студентів у щорічній студентській конференції ЧНУ ім. Ю. Федьковича), підтвердив під час зустрічі Голова Ради молодих вчених П. Крайній. На зустрічі із здобувачами ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти достатньо мірою володіють інформацією про можливість визнання результатів, здобутих у неформальній освіті. Однак, ЕГ вважає, що варто розширити перелік форм та можливостей неформальної освіти для здобувачів за ОП, який розміщено у вкладці Студенту_Корисні ресурси для самоосвіти, але недостатньо зрозумілий у використанні для студентів (https://drive.google.com/file/d/1xN7qMnZGnTd8m7q7ez_uwor2n3P1klNO/view).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін та позитивних практик за Критерієм 3 не виявлено. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання відповідають нормативним вимогам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На ОП є приклади визнання РН, здобутих шляхом неформальної освіти, однак, ЕГ вважає, що варто розширити перелік форм та можливостей неформальної освіти, які запропоновано для здобувачів цієї ОП в межах ОК шляхом урахування пропозицій від інших українських та закордонних ЗВО, освітніх, громадських, культурних організацій (включно тих, які розташовані у вільному доступі на онлайн-платформах) та висвітлити їх у вкладці Студенту_Корисні ресурси для самоосвіти (https://drive.google.com/file/d/1xN7qMnZGnTd8m7q7ez_uwor2n3P1klNO/view). Рекомендуємо під час підготовки до 2024/2025 н.р. розглянути та ухвалити на засіданні кафедри румунської та класичної філології перелік рекомендованих заходів неформальної освіти на 2024/2025 н.р. (онлайн-курси, конференції, семінари, олімпіади, практичні заняття, літні/зимові школи, майстер-класи, тренінги на онлайн-платформах, неакадемічні обміни, стажування тощо) в межах освітніх компонентів ОП «Румунська мова і література» та забезпечити інформування здобувачів ОП про можливості визнання РН, здобутих шляхом неформальної освіти, через сайт кафедри.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група дійшла висновку, що освітня програма, яка акредитується, відповідає рівню В в контексті Критерію 3, з недоліками, що не є суттєвими. ОП має значний рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.2 (правила прийому на ОП є зрозумілими та чіткими, не містять дискримінаційних положень та відповідно до складних умов вступу у період воєнного часу мають спрощену процедуру) та за підкритерієм 3.3. (правила визнання РН, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, є чіткі та зрозумілі, доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП). Доопрацювання потребують форми неформальної освіти, які запропоновані здобувачам. Цей недолік не є суттєвим та може бути усунений у межах 1 семестру 2024/2025 навчального року.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми організації освітнього процесу та основні види навчальних занять визначаються у ЗВО Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю. Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/zpapoax/polozhennia-pro-organizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>), а саме: лекція, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне заняття, консультація. Крім традиційних методів навчання, кожний ОК передбачає перелік специфічних методів, які сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН. Наприклад, ПРН 1, 3, 4, 16 досягаються шляхом використання таких інтерактивних технологій навчання як методи стимулювання творчої активності студентів, метод творчих ситуацій, метод проблемного навчання, елементи навчального тренінгу, метод проєктів; інтерактивні методи (дуель, мозковий штурм, метод «6 чому?», метод «Фішбоун», кластер-метод) (ППО10, ППО12). ПРН 2, 5, 6 передбачають застосування проблемного, евристичного, дослідного методів, підготовку й представлення презентацій (ППО1, ППО5, ППО14). ПРН 10, 11, 12, 13 – застосування частково-пошукового, пошукового методів, методу «кейс-стаді», навчання у співпраці, квест-технології, професійні рольові ігри, моделювання професійної діяльності (ППО8, ППО9). ПРН 17 – застосування емпіричних (експеримент, спостереження, опис) та теоретичних методів дослідження (аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, індукція, дедукція, пояснення, класифікація) (КР). Під час зустрічі з фокус-групами було підтверджено застосування різних інноваційних підходів під час вивчення дисциплін, зокрема використання хмарних сервісів, групова робота, формування проблемних ситуацій. Для онлайн занять тазмішаного навчання використовуються платформа Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua>), сервіси Google, Zoom, онлайн-ресурси Kahoot, Padlet, Mentimeter тощо. В межах ОК пропонуються різні форми виконання завдань (проєкти, дослідження, кейси, написання есе, творчих перекладів, презентації). РП є авторськими, базовані на досягненнях вітчизняних і зарубіжних учених. Під час он-лайн зустрічі всі здобувачі підтвердили свою задоволеність методами навчання. Під час бесіди НПП засвідчено можливість вибору методів навчання, онлайн-ресурсів для проведення дист. занять, сервісів для інтерактивного навчання, тематичних компонентів та метод. забезпечення ОК. Форми і методи навчання за ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі підтвердили, що мають право обирати дисципліни вільного вибору і теми курсових робіт.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування здобувачів ВО про особливості організації освітнього процесу відбувається через офіційний сайт філ. факультету через вкладку «Студенту»-«Розклад» <https://cutt.ly/lwVkmLeS>, за допомогою ел. листувань через корпоративну пошту ЧНУ та ел. месенджерів (Viber) для повідомлення про зміни у розкладі, новини освітнього процесу, програми академічної мобільності, організацію практик; для офлайн-навчання (дошки розкладів, інформаційні дошки). Здобувачам вчасно на початку вивчення курсу надають інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК, що було підтверджено ними під час зустрічі. Здобувачі можуть ознайомитися з РП у системі Moodle та на сайті факультету через вкладку «Робочі програми»-«014 Середня освіта, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти» http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=10999. ЕГ з'ясувала, що РП розроблені відповідно до «Методичних рекомендацій щодо планування навчально-методичної роботи на 2023-2024 н. р.» (Затверджено на засіданні науково-методичної ради, протокол №11 від 28.06.2023) та форми РП у Додатку 1 «Розроблення, затвердження та перегляд робочих програм навчальних дисциплін» (https://fmi.chnu.edu.ua/media/dmffkvnp/metodychni-porady-na-2022-2023-nr_chnu.pdf), містять мету навчальної дисципліни, інформацію щодо очікуваних ЗК, ПК та РН, структуру дисципліни, критерії й шкалу оцінювання навчальних досягнень студентів, рекомендовану літературу. За результатами зустрічей з'ясовано, що здобувачі вчасно та вичерпно забезпечуються актуальною інформацією, перешкод для отримання ними зазначеної вище інформації не виявлено.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз відомостей про СО, наданий ЕГ перелік публікацій здобувачів у співавторстві з НПП (доц. К. Паладян, доц. Ф. Вринчану, асист. Д. Кібак) та зустрічі зі здобувачами засвідчують факт поєднання навчання і наукових досліджень під час реалізації ОП. Інформація про наукові заходи доступна на сайті філологічного факультету (<http://philology.chnu.edu.ua/>), про міжнародні програми та гранти – на сайті ЗВО (<https://www.chnu.edu.ua/novyny/mizhnarodna-diialnist/>). Науково-дослідна робота студентів регламентується Статутом ЧНУ ім. Ю. Федьковича (нова редакція) Розділ 9 (<https://cutt.ly/2wV1IbDe>), Рада молодих вчених діє згідно з «Положенням про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/vwV1I73j>). Дослідницько-пошукове навчання на ОП включає самостійні дослідницькі проєкти, пед. дослідження, презентації, оформлення результатів дослідження у вигляді доповіді, тез, статті. Критичне мислення та аналіз інформації сприяють успішному написанню есе, участі в дискусіях, що підвищує ефективність методів навчання та є частиною сам. роботи студентів. Наукові досягнення НПП, які викладають на ОП, використовуються в освітньому процесі на ОП, а саме: в ППО 4 (доц. Паладян К.: метод. рек-ції «Folclor literar

românesc: suport de curs», 2019, «Folcloriști bucobineni : suport de curs», 2019); в ППО 5 (доц. Вринчану Ф.: навчально-метод. рек-ції «Сучасна румунська мова», 2022); в ППО 10 (доц. Канівець Т.: посібник «Психологія. Теор. та практ. аспекти», 2019); в ППО 12 (доц. Ковальчук І.В.: стаття «Релігійна культура як складова громадянської...», 2019); в ППО 14 (доц. Вринчану Ф.: метод. рек-ції «Риторика...», 2022); в ППВ 4 (доц. Чакал І., доц. Любімова О.: посібники «Латинська мова...», 2019; доц. Чакал І., асист. Бічер Д.: посібник «Латинська мова для студентів-філологів...», 2018; доц. Загайська Г.: посібник «Legamus et exerceamus», 2021); в ППВ 29 (Тодощук В. «Методика викладання румунської мови. Метод. рекомендації...», 2022). Студенти обирають теми курсових робіт, які містять наукові дослідження; беруть участь у конференціях (студентські наукові конференції ЧНУ у 2020-2023 роках (керівники – доц. Вринчану Ф., доц. Паладян К., асист. Кібак Д.), І Всеукраїнська молодіжна конференція (з міжнародною участю) «Платон мені друг, але істина дорожча», 2023 р.) (керівник – доц. Паладян К.) (<https://cutt.ly/owV1WCLb>), Міжнародна науково-практ. конф-ція «Людина як суб'єкт міжкультурної комунікації...», 2023 р., НТУ «КПІ ім. І. Сікорського», Київ; Міжнар. університетський колоквиум «Лучіан Блага», Університет «Лучіан Блага» м. Сібіу, Румунія, 2021 (<https://cutt.ly/VwV1Phtf>) (керівник – доц. Паладян К.) (див. дод. Участь здобувачів у наук. заходах...)). Однак, не повною мірою використано результати наукової діяльності НПП, які викладають навчальні дисципліни на ОП, отже, потребує оновлення перелік рекомендованих джерел в РП з урахуванням поглиблених наукових розвідок НПП у відповідній галузі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, а також у процесі спілкування з викладачами та розробниками ОП встановлено, що НПП впроваджують результатів наукових досліджень в освітній процес, про що свідчать їх наукові доробки (навчально-методичні та наукові розробки, описані у ВСО Таблиця 2). Оновлення змісту ОК відбувається з урахуванням вимог сучасного ринку освітніх послуг. Простежуємо активність НПП кафедри щодо залучення до міжнародних стажувань та академічної мобільності (доц. Паладян К. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2021; програма Erasmus+, 2022; доц. Вринчану Ф. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2022; Західний університет (м. Тімішоара, Румунія) програма Erasmus+, 2022); асист. Кібак Д. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2022; асист. Бічер Д. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2023-2024). У процесі спілкування з НПП було підтверджено, що викладачі мають активну науково-дослідну діяльність, публікують результати своїх наукових розвідок, проходять стажування, тренінги, беруть участь у конференціях, вебінарах. Стажування в університетах Румунії (за 2021-2023 рр. опановано 6 програм стажування) та тісна співпраця кафедри з викладачами Лекторату Сучавського університету, який діє на базі ЧНУ, дозволяють НПП успішно оновлювати зміст ОК, які викладають НПП («Вступ до літературознавства», «Історія румунської літератури» (Паладян К.І.); «Стилістика», «Історія румунської літературної мови» (Вринчану Ф.Д.); «Культура румунської мови у шкільному курсі» (Кібак Д.В.)) та розширювати каталог вибіркових навчальних дисциплін («Методика виконання шкільних та олімпіадних завдань з румунської мови», «Соціокультурна компетентність вчителя» (Кібак Д.В.), «Спецкурс з проблем організації гурткової (факультативної) роботи з румунської мови у школі», «Спецкурс з проблем викладання синтаксису в школі» (Вринчану Ф.Д.)).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Політика ЗВО щодо інтернаціоналізації окреслена у «Стратегії інтернаціоналізації ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/uexmj1eg/internationalization-strategy_ukr.pdf). Серед основних цілей є збільшення кількості закордонних ЗВО-партнерів, розширення співпраці в рамках існуючих і найбільш плідних партнерств, організація мобільності професорсько-викладацького складу та студентів тощо. Академ. мобільність учасників освітнього процесу реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво та врегульована «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ВО ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist.pdf>). Академ. мобільність координується відділом міжнародних зв'язків (налагодження контактів, підписання угод) та інформує здобувачів та НПП щодо можливостей акад. мобільності, про міжнародні програми та гранти – на сайті ЗВО через вкладку Новини – Міжнародна діяльність (<https://www.chnu.edu.ua/novyny/mizhnarodna-diialnist/>), у Фейсбук (<https://www.facebook.com/interofchnueduua>) та Інстаграм (https://www.instagram.com/chnu_international/). Представник відділу міжнародних зв'язків зазначив, що міжнар. договори укладено за напрямками двостороннього співробітництва (угоди на сайті більш ніж з 200 закордонними партнерами (<https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/zakordonni-partnery/zahalna-spivpratsia/>) та за програмою Еразмус+ (14 закордонні ЗВО <https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/zakordonni-partnery/erazmusplus/>). Провідними партнерами для цієї ОП є ун-ти (Сучавський ун-т, Західний ун-т (м. Тімішоара, Румунія). Продовжується тісна співпраця ЗВО з Генеральним консульством Румунії в Україні, культурним румунським центром. Запрошуються іноземні фахівці-носії мови для проведення гостьових лекцій (Сучавський ун-т, Румунія). Для ОП, яка акредитується, існують такі приклади академ. мобільності здобувачів: (програми Erasmus+: 2019-2020 н. р. програма Erasmus+ у Сучавському університеті «Штефан чел Маре», Румунія; 2022 р. (Західний університеті, м. Тімішоара, Румунія); 9 Міжнар. семінар «Міхай Емінеску» (м. Іпотешть, Румунія) НПП кафедри беруть участь у програмах міжнар. стажувань, а саме: (доц. Паладян К. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2021; програма Erasmus+, 2022; доц. Вринчану Ф. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2022; Західний університет (м. Тімішоара, Румунія) програма Erasmus+, 2022); асист. Кібак Д. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2022; асист. Бічер Д. – Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), 2023-2024).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

В ЗВО створені умови для реалізації освітнього процесу відповідно до вимог студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи (для учасників освітнього процесу є можливість вибору форм та методів навчання та викладання, онлайн-ресурсів для проведення дистанційних занять, тематичних компонентів та методичного забезпечення ОК). 2. ЗВО здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації (укладені угоди про співпрацю з закордонними партнерами, що є передумовою для систематичних академічних обмінів; участь викладачів кафедри румунської та класичної філології у програмах міжнародних стажувань).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Ознайомившись із РП навчальних дисциплін, ЕГ помітила, що НПП, які викладають навчальні дисципліни на ОП, не повною мірою використовують результати власної наукової діяльності. Потребує оновлення перелік рекомендованої літератури в РП з урахуванням поглиблених наукових розвідок НПП у відповідній галузі. Рекомендуємо: в термін до початку 2024/2025 навчального року оновити перелік рекомендованої літератури в РП з урахуванням поглиблених наукових розвідок НПП у відповідній галузі, гаранту ОП забезпечити оприлюднення робочих програм усіх ОК із відповідними змінами та доповненнями на вебсторінці кафедри.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за ОП сприяють досягненню зазначених у ній цілей та ПРН. Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі вчасно отримують усю необхідну інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, а також критеріїв оцінювання окремих ОК. ОП має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.4, 4.5. Враховуючи загалом узгодженість за підкритерієм 4.3, недоліки в якому не є суттєвими та можуть бути усунені в межах запланованого моніторингу робочих програм навчальних дисциплін, рівень відповідності навчання та викладання за ОП загалом відповідає рівню В у контексті Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Після опрацювання представлених на сайті ЗВО положень, робочих програм / силабусів ОК і детального вивчення змісту їх, експертна група встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти загалом ЧНУ імені Юрія Федьковича регламентовані нормативними документами: «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/PRFX1AU>), Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/MRPnF5O>), «Положенням про рейтинг студентів ЧНУ» (<https://cutt.ly/FRPmaE2>). Згідно з вказаними положеннями основними видами контролю результатів навчання здобувачів є: вхідний, поточний та підсумковий» (BCO). За словами гаранта, «вхідний контроль проводиться з метою діагностики рівня знань студентів як передумови успішної організації вивчення навчальної дисципліни. Формами цього контролю, залежно від освітнього компоненту, можуть бути бесіди, усне опитування, диктант або тестове завдання». Серед форм поточного контролю за дисциплінами ОП можна згадати, зокрема, кейс-проекти, розв'язання ситуаційних задач, виконання вправ, бліц-опитування, підготовку та презентацію рефератів, написання есе, усні доповіді/відповіді, самостійні та контрольні роботи, а також суто специфічні форми контролю деяких ОК (самостійне складання текстів, аналіз текстів, завдання з аудіювання, читання, говоріння, письма, переклад та його аналіз тощо), які дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремих ОК та ОП в цілому. Контрольні заходи включають діагностичний, поточний і підсумковий контроль. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку із конкретної

навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, що визначений її навчальною програмою. Викладачі на початку курсу повідомляють здобувачам про форму проведення семестрового контролю. ЕГ з'ясувала, що здобувачі вищої освіти обізнані з процедурами контрольних заходів. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів включені в описи оприлюднених освітніх компонентів (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=3915). Здобувачі підтвердили ЕГ, що отримують необхідну інформацію щодо системи оцінювання від куратора, завідувача кафедри та викладачів. Під час зустрічі з ЕГ усі здобувачі ВО висловили задоволення про вчасне інформування стосовно усіх контрольних заходів та форм оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту вищої освіти за цією спеціальністю немає. Підсумкова атестація випускників ОП «Румунська мова та література» здійснюється відкрито і публічно у формі усного комплексного кваліфікаційного екзамену, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://cutt.ly/lwKhpzgW>) та Додатку до «Положення про організацію освітнього процесу...» в частині, яка стосується проведення контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання (<https://cutt.ly/MwKsZZFH>). На сайті оприлюднено програму Атестації, приклад екзаменаційного білету (<http://surl.li/qolbp>). На ОПП атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту, який оцінює досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою. Атестація випускників здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої запрошують експертів галузі, вчителів, методистів (про співпрацю повідомляли: М. Шапка, гол.редактор двомовного українсько-румунського видання, випускник ОП, Ольга Дика, керівник МАН). За результатами атестації здобувачам видається «документ встановленого зразка про присудження їм ступеня вищої освіти Бакалавр, присвоєнням освітньої кваліфікації Бакалавр середньої освіти та професійної кваліфікації Вчитель румунської мови та літератури. Атестація здійснюється публічно та з дотриманням правил академічної доброчесності» (с.25 ОП).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що інформація, подана у відомостях самоаналізу відповідає дійсності. Правила та процедура проведення контрольних заходів, повторне проходження контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вони регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ» (<https://cutt.ly/lwKa4GxJ>). У разі отримання незадовільної оцінки під час перескладання, студент відрховується з університету або залишається на повторний курс згідно «Положення про порядок відрядження, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти ЧНУ» (<https://cutt.ly/fwKgo2mO>). Випадків, отримання здобувачами освіти незадовільної оцінки при атестації, на даній ОП не зафіксовано. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується відкритістю інформації щодо тривалості контрольних заходів, його змісту і кількості завдань, єдиними критеріями оцінювання. У разі виникнення конфлікту інтересів уповноваженою особою з питань запобігання і виявлення корупції робиться подання на ім'я ректора щодо застосування зовнішнього контролю, який покладається на завідувача кафедри. Процедура регулюється нормативно-правовими актами України та внутрішніми нормативними документами ЗВО, що оприлюднені розділі нормативних документів: «Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів» (<https://cutt.ly/YwKhj9f8>), «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу» (<https://cutt.ly/9wKhkcDI>), «Правилами академічної доброчесності у ЧНУ» (<https://cutt.ly/OwKhk2xB>). За даними учасників фокус-груп (гаранта, авторів підготовки ВСО, НПП, здобувачів, адміністративного персоналу) конфлікту інтересів, порушення процедур проведення контрольних заходів, випадків оскарження оцінювання результатів навчання за даною ОП не було зафіксовано. Випадків повторного проходження контрольних заходів здобувачами освіти на ОП не було (є відрядження 1 здобувачки за власним бажанням). Під час зустрічі ЕГ зі студентами та представниками студентського самоврядування було встановлено, що для здобувачів правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та своєчасно поясненими. Вони на постійному зв'язку з завідувачкою кафедри, НПП, деканом факультету. Випускники ОП (зокрема, Н.І.Білоусяк) наголошують на «теплих, родинних стосунках» з випусковою кафедрою. ЕГ встановила, що здобувачі обізнані також з порядком оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження. За час існування ОПП випадків оскарження результатів оцінювання, сумнівів в об'єктивності екзаменаторів, незгоди з результатами захисту курсової роботи, практики, що потребувало б застосування відповідних процедур для врегулювання конфлікту інтересів, не було. Підтримка здобувачів ВО під час воєнного стану відбувається на високому рівні і через психологічну службу.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під

час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності учасниками ЗВО регулюються «Правилами академічної доброчесності у ЧНУ» (<https://cutt.ly/OwKhk2xB>), «Положеннями про виявлення та запобігання академічному плагіату в ЧНУ» (<https://cutt.ly/uwKhYqlh>), Етичний кодекс ЧНУ» (<https://cutt.ly/CwKhUj5D>), Рекомендаціями МОНУ для ЗВО щодо дотримання принципів академічної доброчесності (<https://cutt.ly/SwKhItUE>). Дотримання канонів академічної доброчесності членами університетської спільноти задеклароване у Статуті університету (<https://cutt.ly/cwKpnSsJ>). На сайті ЧНУ імені Юрія Федьковича міститься інформація для студентів щодо уникнення випадків недотримання академічної доброчесності (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/akadem_dobr/20kor_inf). Здобувачі повідомили ЕГ про участь у заходах з популяризації політики дотримання академічної доброчесності (<https://cutt.ly/bTC6f6q>). Здобувачі, випускники знають про перевірку робіт на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів користувача в системі UNICHECK. Більш того, ознайомлені з тим, що самостійні домашні завдання (ІНДЗ) теж перевіряються в електронному класі на плагіат (про це повідомили студенти 1 курсу). Перевірку курсових робіт здобувачів на кафедрі здійснює відповідальна особа, яка співпрацює з адміністратором системи Unichек університету. НПП повідомили про високий рівень самосвідомості здобувачів освіти. Викладачі наголошують про правила дотримання академічної доброчесності під час вивчення усіх дисциплін, а детальніше про відповідальність за порушення норм доброчесності та процедури запобігання плагіату розповідається під час викладання ОК5 «Основи наукових досліджень», яка включає відповідну тему. На ОП здійснюються відповідні форми популяризації академічної доброчесності: організація та проведення методичних семінарів, є приклади обговорення під час зустрічей на засіданнях студентського гуртка. Студенти ОП чітко усвідомлюють такі поняття, як унікальність наукової роботи, «академічна доброчесність», «академічна мобільність», «академічний плагіат» тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними всім учасникам освітнього процесу. Заклад популяризує політику академічної доброчесності шляхом проведення групових тренінгів і вебінарів. Здобувачі ОП мають високий рівень обізнаності із процедурами дотримання академічної доброчесності. Існує дієвий механізм забезпечення об'єктивності семестрового контролю, державної підсумкової атестації шляхом запрошення експертів галузі, випускників, вчителів-практиків, які не є викладачами випускової кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В умовах змішаного/дистанційного навчання особливій уваги потребує оцінювання та опис видів, змісту самостійної роботи здобувачів. Після ретельного вивчення РП, опитування усіх учасників освітнього процесу ЕГ звертає увагу на необхідність деталізації критеріїв оцінювання самостійної роботи. Рекомендуємо: НПП чітко прописати критерії оцінювання самостійної роботи у кожній робочій програмі до кінця навчального року.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає акредитаційним вимогам за Критерієм 5: форми контрольних заходів є зрозумілими, валідними та оприлюднюються заздалегідь (п. 5.1), форма підсумкової атестації обґрунтована ЗВО (п. 5.2), правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, є доступними для всіх учасників освітнього процесу (п. 5.3), ЗВО має ґрунтовно прописані політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, використовує відповідні технологічні рішення, щоб протидіяти її порушенням (п. 5.4). Виявлений недолік за п. 5.1 в оцінюванні і описі самостійної роботи у РП деяких ОК, однак для здобувачів не позначився на набутті компетентностей здобувачами і суттєво не ускладнив отримання освітніх послуг, а тому не перешкоджає оцінюванню ОП за Критерієм 5 на рівень «В».

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Професійна та наукова кваліфікація викладачів, які забезпечують освітній процес, є достатньою для реалізації якісної підготовки здобувачів бакалаврського рівня. З-поміж викладачів, залучених до викладання на ОП, більшість має науковий ступінь (91%) та вчене звання (68%). Освітній процес на ОП забезпечують 3 доктори філологічних наук (ППО2, ППО7, ЗПО5), доктор педагогічних наук (ППО11), доктор історичних наук (ЗПО1), 10 кандидатів філологічних наук (ЗПО3, ЗПО4, ППО1-ППО6, ППО8, 9, ППО14, 15), кандидати педагогічних (ППО12), психологічних (ППО10), медичних (ППО13), фізико-математичних (ЗПО6), філософських наук (ЗПО2). Серед зазначених вище НПП викладання ОК проф. підготовки забезпечують 2 доктори філол. наук (ППО2, ППО7), доктор пед. наук (ППО11), 7 кандидатів філол. наук (ППО1-ППО6, ППО8, 9, ППО14, 15), кандидати педагогічних (ППО12), психологічних (ППО10) та медичних наук (ППО13). До викладання практичних курсів залучено 2 викладачів без наукового ступеня (9%). Відсоткові показники розраховані на основі інформації, представленої в табл. 2 ВСО. Середній стаж роботи НПП, які забезпечують освітній процес на ОП, становить 21 рік. Серед п'яти НПП, які мають науковий ступінь доктора наук, середній науково-педагогічний стаж складає 35 років, середній стаж роботи кандидатів наук - 18 років, НПП зі вченим званням доцента - 21 рік. Стаж роботи викладачів без наукового ступеня: 1 викладач - 9 років, 1 викладач (працює за сумісництвом) - 29 років (стаж роботи у ЗЗСО). Своєю кваліфікацією гарант ОП та члени Робочої групи ОП відповідають вимогам п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо наявності мінімум чотирьох досягнень професійної діяльності. Отже, освітній процес за ОП забезпечують НПП, які мають достатній досвід наукової та викладацької роботи, переважно є активними науковцями у відповідних галузях, що підтверджено публікаціями в українських та зарубіжних виданнях, підвищують власний фаховий рівень шляхом участі в стажуваннях та програмах професійного розвитку. Водночас, аналіз робочих програм ОК показав, що лише окремі з них (ППО3, ППО4, ППО5 Сучасна румунська мова (Морфологія II) 2 курс, ППО10, ППО12, ППО14) мають в рекомендованих джерелах актуальні авторські наукові, науково-методичні та навчальні публікації викладачів за проблематикою відповідних ОК. Зауважимо, що до викладання ППО2, ППО7, ППО12 залучено фахівців кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури, кафедри педагогіки та соціальної роботи - докторів філологічних та педагогічних наук, які мають відповідні розробки в цих галузях. Викладання сучасної румунської мови (ППО5), методики викладання румунської мови (ППО8) та румунської літератури (ППО9) забезпечують фахівці кафедри румунської та класичної філології, викладання іноземної мови (за професійним спрямуванням) (ЗПО4) – НПП кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів та кафедри іноземних мов для природничих факультетів, коло наукових інтересів яких фокусується переважно на питаннях лінгвістики.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів здійснюється відповідно до «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/qwVD3hsY>), в якому визначено процедуру оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, загальні вимоги до претендентів на посаду. Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи з науковим ступенем або вченим званням, а також особи зі ступенем магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) і за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, установленим до науково-педагогічних працівників Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», умовам оголошеного конкурсу, вимогам наведеним у додатку 1 цього Положення. Дата розміщення оголошення про проведення конкурсу на офіційному сайті Університету вважається першим днем оголошеного конкурсу. Строк подання заяв та документів становить один місяць. Після завершення прийняття заяв та документів термін проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників становить не більше двох місяців (без урахування канікулярного періоду). З особою, яка перемагає в конкурсі на заміщення посади завідувача кафедри, в Університеті укладається контракт строком на 5 років. Термін строкового трудового договору (контракту) для директора бібліотеки, професора, доцента, старшого викладача, викладача, асистента становить до п'яти років. Для забезпечення освітнього процесу вакантні посади науково-педагогічних працівників можуть замінюватись за строковим трудовим договором на термін не більше одного року працівниками за сумісництвом, докторантами та аспірантами Університету не більше ніж на 0,5 ставки без проведення конкурсу. Посади науково-педагогічних працівників, які вивільнені тимчасово (через відпустку у зв'язку з вагітністю і пологами, відпустку по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, творчу відпустку, стажування з відривом від виробництва, підвищення кваліфікації), вакантними не вважаються і замінюються у порядку, визначеному законодавством України. Результати проведених зустрічей підтверджують прозорість та об'єктивність критеріїв, які викладені у зазначеному вище нормативному документі.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Реалізація ОП передбачає практику залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу. Філологічним факультетом та ЗВО укладено договори про співпрацю в проведенні практик з Чернівецькою гімназією №1 «Вектор», Чернівецьким ліцеєм №6, Чернівецькою гімназією №10, з управлінням освіти Чернівецької міськради (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=2000). Ці угоди забезпечують здобувачам можливість проходити практичну підготовку під керівництвом досвідчених учителів румунської мови. Активну взаємодію в контексті практик та зацікавленість у підтримці майбутніх випускників під час зустрічі з ЕГ засвідчили методист КУ «Навчально-

методичний центр якості освіти...», директори Чернівецького ліцею №6, Мамалигівського ліцею Дністровського району Чернівецької обл. Роботодавці залучені до проведення підсумкової атестації: до складу ЕК №3 спец. Середня освіта (Румунська мова та літ-ра) у 2021 р. включений Чіботару І., директор Опорного закладу Тернавський ліцей, Чернівецької області; головою комісії ЕК №3 у 2022 р. призначена Остафій О.Р. – методист з питань координації роботи з закладами освіти з навчання мовами нац. меншин. Під час відкритої зустрічі ЕГ пересвідчилася у тісних зв'язках кафедри з освітніми, культурними та просвітницькими організаціями Чернівецької області, а саме: з Буковинською Малою академією наук учнівської молоді (керівник О. Дика) щодо підтримки проведення наукових досліджень (фольклор, порівняльні студії, діяльність видатних особистостей рум. культури), рецензування творчих робіт із румунської мови та літ-ри, підготовка учнів до участі у 2 етапі Всеукраїнського конкурсу, авторська програма з поглибленого вивчення румунської мови у секціях Малої академії наук (доц. Паладян К.); із видавництвом «Букрек» (директорка Д. Максимець) щодо співробітництва з фахівцями, студентами та випускниками цієї кафедри, які допомагають редагувати, перекладати підручники (доц. Вринчану Ф., доц. Паладян К.) та мають високий рівень підготовки; з редакцією газети «Новий день» (головний редактор Микола Шапка) щодо надання фахової лінгвістичної підтримки з редагування текстів румунською мовою; з Чернівецькою філією Інституту модернізації змісту освіти (начальник Люба Тарангул) щодо забезпечення освітнього процесу (програми, підручники, здійснення експертизи шкільних підручників румунської мови) та організації курсів підвищення кваліфікації для вчителів румунської мови (<http://philology.chnu.edu.ua/?p=13360>). Кафедра румунської та класичної філології співпрацює з консульством Румунії в Україні, що є прикладом залучення урядових організацій Румунії, які також можна вважати потенційними працедавцями у контексті їхньої зацікавленості у підготовці вчителів, які забезпечуватимуть викладання румунської мови та організацію міжкультурної взаємодії між Україною та Румунією. Прикладом такого залучення є: оздоблення комп'ютерного класу та кафедри комп'ютерною технікою та обладнанням для проведення занять (ЕГ ознайомила в рамках онлайн-огляду матеріально-технічної бази).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У рамках реалізації ОП простежуємо систематичне залучення до аудиторних занять фахівців румунської мови, носіїв мови, представників румунських культурних та просвітницьких організацій, хоча таке залучення ускладнене умовами воєнного стану, до того - карантинних обмежень. Зауважимо, що й серед розробників ОП є визнані фахівці в галузі румунської філології. Зокрема, студентам ОП було запропоновано можливість відвідати заняття головного редактора «Герцаївської газети», поета Василя Бiku (протягом 2017 – 2020 рр.); лекції проф. Келін Хорія Бирляну (2021 р.), проф. Клаудії Костін та проф. Родіки Ногь з кафедри комунікації румунської мови та літератури та комунікаційних наук Сучавського університету (Румунія) в межах наукового семінару «Актуальні проблеми румунської філології» (2023 р.) (<http://philology.chnu.edu.ua/?p=16023>); гостьові онлайн-лекції у межах серії «Цвіт української педагогіки: сучасне і минуле» на базі ВУТ «Просвіта»; Чернівецьке обласне товариство румунської культури імені Міхая Емінеску дозволяє студентам ознайомлюватись із особливостями румунської літератури та культури (<http://philology.chnu.edu.ua/?p=16015>). Співпраця із Сучавським університетом (Румунія) є підґрунтям високоякісного кваліфікованого викладання румунської мови випускниками кафедри у школах з викладанням мовою нац. меншин. Викладачі Лекторату румунської мови Сучавського університету, який з 2014 року діє при ЧНУ імені Ю. Федьковича, Джіна Пуйке та Іоана Балауце були залучені до аудиторних занять (Джіна Пуйке, лекції з румунської літератури діаспори, Іоана Балауце – лекція про мовні інтерференції та запозичення у румунській мові) (http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=225). Аналіз розділу з заходами сайту кафедри румунської та класичної філології (<http://philology.chnu.edu.ua/?cat=192>) засвідчує систематичність залучення кафедрою фахівців галузі для проведення гостьових лекцій і зустрічей зі студентами. До проведення занять з методики викладання румунської мови запрошено професіонала-практика Апетрі О.Г., вчителя методики викладання румунської мови Педагогічного фахового коледжу ЧНУ та вчителя румунської мови й літератури Герцаївського ліцею «Георге Асакі». Факти роботи з зазначеними особами на заняттях засвідчили і студенти ОП. Отже, можемо стверджувати, що реалізація ОП загалом супроводжена систематичним залученням до занять фахівців-практиків, експертів галузі та носіїв мови.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Здійснений ЕГ аналіз засвідчив, що система професійного розвитку викладачів ЧНУ імені Ю. Федьковича є сталою і дієвою, відповідає потребам та інтересам науково-педагогічних працівників. В ЗВО процедури підвищення кваліфікації викладачів визначені в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ імені Ю. Федьковича» (<https://cutt.ly/JwVKPzBy>) та регламентовані «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ЧНУ» (<https://cutt.ly/EwVKOyVN>), згідно з яким НПП повинні підвищувати свою кваліфікацію не рідше ніж один раз на п'ять років, при цьому загальний обсяг підвищення кваліфікації протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС (180 годин) Координацією та організацією підвищення кваліфікації займається навчальний відділ, інформаційний супровід заходів здійснюється офіційним сайтом (<https://www.chnu.edu.ua/navchannia/bezperervna-osvita/pidvyshchennia-kvalifikatsii-dlia-vykladachiv/>), де публікується інформація про заходи з підвищення кваліфікації, наприклад, «Педагогічно-дослідницька компетентність молодого науковця та викладача вищої школи: актуальні виклики і перспективи» у 2023 р. (асист. Кібак Д.). Викладачів заохочують до участі у науково-педагогічних стажуваннях та академ. мобільності в інших ЗВО. Викладачі ОП проходили стажування та приймали участь у програмах Erasmus+ у закордонних закладах-партнерах (Сучавський університет Штефан чел Маре (Румунія), Західний університет (м. Тімішоара, Румунія)). Тематика - «Сучасні дидактичні підходи та нові методи дослідження в галузі філології:

передовий досвід Сучавського університету Штефан чел Маре», «Інноваційні методи викладання філологічних дисциплін» (див. дод. документи Міжнародна академ. мобільність викладачів). Отже, ЧНУ імені Ю. Федьковича надає достатні можливості професійного удосконалення науково-педагогічних працівників через власні ініціативи професійного розвитку та співпрацю з іншими освітніми та науковими установами.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЧНУ імені Ю. Федьковича заходи зі стимулювання науково-педагогічних працівників визначені у Статуті ЧНУ імені Ю. Федьковича п. 7.9 (<http://surl.li/hfbbv>), у Правилах внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ імені Ю. Федьковича від 2021 р. (<https://www.chnu.edu.ua/media/mm2ed1zj/pravy-la-vtr.pdf>), Колективному договорі ЧНУ імені Ю. Федьковича на 2022-2025 роки Додаток 5 п. 3 (<https://www.chnu.edu.ua/media/ixsif41c/kolektyvnyu-dohovir-2022-2025.pdf>). Визначені процедури чіткі та прозорі, передбачають системне інформування викладачів та співробітників університету про форми та умови стимулювання. Під час візиту ЕГ представники ЗВО засвідчили задоволеність визначеними процедурами. За підготовку висококваліфікованих фахівців та активну громадянську позицію гарант ОП та викладачі, які працюють на ОП (Вринчану Ф., Тимчук Л.І.) отримували почесні грамоти та подяки різного рівня. На зустрічі з ЕГ Перший проректор надав детальну інформацію щодо преміювання та матеріальне заохочення працівників та здобувачів освіти згідно з науковим рейтингом ЧНУ імені Ю. Федьковича. Інформацію про заходи, форми та можливості вдосконалення викладацької майстерності НПП можуть отримати на сайті ЗВО у розділі Наукова діяльність (<https://www.chnu.edu.ua/novyny/naukova-diialnist/>) або Наукові інформаційні ресурси (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/naukovi-informatsiini-resursy/>) наприклад, про Конкурс наукових проєктів на здобуття грантів ЧНУ імені Ю. Федьковича для молодих вчених (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/naukovi-informatsiini-resursy/hranty-ta-konkursy/>) або через Телеграм-канал університету (https://t.me/s/chnu_1875?before=1614). Відповідно до «Правил внутрішнього трудового розпорядку» за зразкове виконання службових обов'язків, тривалу і бездоганну роботу, новаторство та інші досягнення у роботі застосовують такі моральні та матеріальні заохочення працівників: подяка; грамота; премія. При застосуванні заохочення забезпечується поєднання заходів морального та матеріального стимулювання праці. За високі результати у навчанні й вихованні студентів, вагомі здобутки у науковій діяльності педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників Університету представляють до нагородження державними нагородами, присвоєння почесних звань, відзначення державними преміями, грамотами, іншими видами морального та матеріального заохочення. Колективним договором Університету можуть передбачатися інші види заохочень. Отже, можемо стверджувати про функціонування в ЧНУ імені Ю. Федьковича дієвої системи стимулювання викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У контексті критерію 6 можна виокремити такі сильні сторони: 1) високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП; 2) процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість залучити досвідчених фахівців-практиків відповідно до потреб конкретних дисциплін та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми; 3) належний рівень академічної мобільності НПП (участь в різноманітних міжнародних проєктах, семінарах і програмах, міжнародних науково-практичних конференціях); 4) сприяння професійному розвитку викладачів як через власні програми підвищення кваліфікації (курси підвищення кваліфікації молодих науковців і викладачів ЧНУ імені Ю. Федьковича «Педагогічно-дослідницька компетентність молодого науковця та викладача вищої школи: актуальні виклики і перспективи», 2023 р.); так і у співпраці з міжнародними організаціями та закордонними ЗВО через програми стажування та підвищення кваліфікації в рамках укладених договорів (НПП мають досвід імплементації в освітній процес результатів стажувань у румунських, молдовських університетах та за програмою Erasmus+ (провідними партнерами для цієї ОП є ун-ти (Сучавський ун-т, Західний ун-т (м. Тімішоара) Румунія, у програмах міжнародних стажувань за 2021-2023 рр. взяли участь 6 викладачів (зокрема за програмою Erasmus+); 5) Позитивною практикою у ЧНУ імені Ю. Федьковича є стимулювання наукового розвитку та викладацької майстерності НПП дієвою системою матеріального та морального заохочення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

За результатами аналізу Табл. 2 «Зведена інформація про викладачів» Відомостей про самооцінювання, додаткових відомостей у долучниках, можна констатувати низьку публікаційну активність окремих НПП (зокрема тих, хто забезпечує ОК Методика викладання румунської мови, Методика викладання румунської літератури) у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України категорії Б, до наукометричних баз, зокрема Scopus і WoS. ЕГ рекомендує: посилити публікаційну активність НПП у фахових виданнях України, наукометричних базах Scopus та WoS відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують; Розробити наукові публікації, дотичні до проблем навчання румунської мови та літератури в ЗЗСО; брати участь у проєктно-дослідницьких програмах, пов'язаних із методикою викладання румунської мови та літератури в ЗЗСО з метою забезпечення

максимальної відповідності кадрового складу потребам та особливостям ОП. Внести зазначені пропозиції до планування наукової діяльності кафедри румунської та класичної філології на 2024/2025 навчальний рік.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

На основі здійсненого аналізу можемо стверджувати про загалом відповідність кадрового забезпечення ОП вимогам критерію, зокрема: на освітній програмі викладають висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, професіоналізм і науковий потенціал яких забезпечує досягнення визначених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання (підкритерій 6.1); процедури конкурсного добору на посади є регламентованими, прозорими і забезпечують дотримання вимог до кваліфікації кандидатів, необхідної для успішної реалізації ОП (підкритерій 6.2); до організації освітнього процесу на ОП систематично долучаються представники роботодавців, партнерські організації, зокрема румунські (підкритерій 6.3), а до викладання на ОП запрошуються професіонали-практики та експерти в галузі, носії мови (підкритерій 6.4.); широке коло вітчизняних та іноземних партнерів, а також наявність діючої системи стимулювання та заохочення розвитку викладацької майстерності (підкритерій 6.5) сприяють систематичному професійному розвитку викладачів. Висловлені слабкі сторони передусім окреслюють шляхи удосконалення проаналізованої ОП. Отже, рівень відповідності визначаємо як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ засвідчує, що ЧНУ ім. Ю. Федьковича має якісну матеріально-технічну базу для забезпечення освітнього процесу та досягнення програмних результатів навчання за ОП. Відомості про матеріально-технічне забезпечення ЗВО розміщено на офіційному сайті (<https://cutt.ly/SB9EfK6G>). У ЗВО є комп'ютерні аудиторії. Кафедра румунської та класичної філології обладнана сучасною технікою, наданою румунським консульством України, є проєктори та проєкційні екрани. Кафедрі має власну бібліотеку із необхідною для навчання за ОП сучасною літературою. Студенти можуть вільно користуватися бібліотекою кафедри, університетською бібліотекою (<https://cutt.ly/pwVJS6Qx>), репозитарієм (<https://cutt.ly/OwVJ8R4c>) і читальними залами. Гарант ОП зазначила, що фонди бібліотеки регулярно поповнюються новими книгами і матеріалами. Зважаючи на змішаний формат навчання, варто відзначити платформу Moodle, на якій викладені необхідні навчально-методичні матеріали. У корпусі університету є стенди із необхідною інформацією про навчання, діяльність студентського самоврядування, події в ЗВО. У процесі спілкування із фокус групами здобувачів освіти та НПП було встановлено, що учасники освітнього процесу задоволені матеріально-технічною базою ЧНУ імені Юрія Федьковича. Позитивною стороною в контексті даного критерію є наявність власного видавництва та типографії «Рута», розміщеного на базі ЗВО, що дозволяє друкувати методичні рекомендації, монографії підручники і посібники. ЕГ не мала змоги побачити гуртожитки під час онлайн огляду матеріальної бази, однак здобувачі освіти, які там проживають, зазначили, що умови комфортні, санітарно-технічні норми та температурний режим дотримуються.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У процесі дистанційної експертизи ЕГ пересвідчилася, що ЧНУ імені Юрія Федьковича дотримується П.7 Статуту (<https://cutt.ly/swVJQLbe>), яким передбачений безперешкодний і безкоштовний доступ усіх учасників освітнього процесу до інформаційних та матеріальних ресурсів ЗВО. Зокрема здобувачі освіти та НПП можуть вільно користуватися комп'ютерними аудиторіями, бібліотеками, копіювальним апаратом. Матеріали для дистанційного навчання доступні на платформі Moodle. Гарантом ОП було продемонстровано наповненість платформи, що дало змогу ЕГ пересвідчитися у наявності відповідних матеріалів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Онлайн огляд матеріально-технічної бази ЗВО та спілкування із фокус групами здобувачів освіти дали змогу ЕГ пересвідчитися, що освітнє середовище в ЧНУ імені Юрія Федьковича є безпечним для життя та здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Так, у корпусі ЗВО наявне укриття із Wi Fi, присутні інформаційні стенди щодо дій в разі небезпеки, вказівники напрямку до укриття, наявні вогнегасники. У процесі спілкування із менеджментом ЗВО було встановлено, що перевірка бомбосховищ відбувається щоквартально. Здобувачі освіти зазначили, що проходять інструктажі з техніки безпеки. Також на сайті ЗВО є окремий розділ із інформацією щодо дій в разі надзвичайних ситуацій (<https://cutt.ly/BwVJDSKT>). У ЧНУ імені Юрія Федьковича діє соціально-психологічний центр (<https://cutt.ly/WwVUfcAQ>), який надає безкоштовні консультації онлайн та офлайн для усіх учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти відзначили, що ознайомлені із діяльністю центру і можуть звертатися туди за потреби.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група з'ясувала, що в ЗВО на достатньому рівні забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Уся актуальна інформація, яка стосується освітнього процесу, знаходиться у вільному доступі на сайтах ЗВО та кафедри. Навчально методичні матеріали розміщуються на платформі Moodle. В анкетуванні «Оцінка якості освітньої програми здобувачами вищої освіти» (<https://cutt.ly/SwVJ6HMw>) на питання щодо можливості консультації у викладачів та отримання рекомендацій 100% респондентів відповіли «Так». У процесі онлайн спілкування здобувачі освіти висловили високий рівень задоволеності підтримкою та відзначили відкритість викладачів, які завжди раді допомогти. Студенти можуть в будь-який момент звернутися до них через корпоративну пошту, особисто в університеті або зателефонувати, якщо викладач це дозволяє. У силабусах та РП дисциплін уміщено інформацію про графік консультацій, електронну пошту та інші канали зв'язку із викладачем.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У процесі дистанційної експертизи ЕГ дійшла висновку, що в ЧНУ імені Юрія Федьковича створені умови для навчання осіб із особливими освітніми потребами. Нормативною базою ЗВО (<https://drive.google.com/file/d/1Qu3rUXgpKiiBQlxiMQP3z-Jw-V5sweGq/view>) передбачений супровід осіб із особливими освітніми потребами. Водночас ЕГ не знайшла даний документ в розділі «Нормативна база» на сайті. Для отримання супроводу особа що потребує допомоги (або її ментор) повинна повідомити про причину відвідання університету і обсяг необхідної допомоги а ЗВО в свою чергу надати супроводжуючого. Вхід до корпусу, у якому проходить навчання на ОП, обладнано пандусом. Водночас під час онлайн огляду матеріально-технічної бази не було помічено пандусів до бомбосховища, тактильних та візуальних елементів доступності: таблички Брайля, контрастне фарбування сходів. Гарант ОП зазначила, що наразі на ОП не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Згідно з П.5 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/SwVJ29JS>) особи з особливими освітніми потребами мають змогу навчатися дистанційно. Також, згідно з «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів» особи з особливими освітніми потребами можуть навчатися за індивідуальним графіком. Аналіз нормативної бази ЗВО показав, що вона не містить дискримінаційних положень.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Спілкування із стейкхолдерами та аналіз нормативної бази ЗВО дозволили ЕГ пересвідчитися, що в ЧНУ імені Юрія Федьковича наявна політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Нормативну базу, яка регулює процедури вирішення конфліктних ситуацій складають «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ» (<https://cutt.ly/gwVUaBBg>) та «Етичний кодекс ЧНУ» (<https://cutt.ly/1wVUa0He>). Порядок реагування на випадки булінгу (<https://cutt.ly/TwVUdTEZ>) викладений на сторінці соціально – психологічного центру (<https://cutt.ly/WwVUfcAQ>). В університеті діє медіаційна служба (<https://cutt.ly/zwVUa3b4>), яка створена для мирного вирішення конфліктів серед учасників освітнього процесу, однак на момент написання звіту, посилання на алгоритм звернення є недійсним. Здобувачі освіти знають про цю службу, але зазначають, що це нова ініціатива і поки вони туди не зверталися. В учасників освітнього процесу є можливість надавати анонімні звернення в скриньку довіри, яка розміщена в корпусі ЗВО. Водночас ЗВО немає онлайн скриньки довіри. Зважаючи на змішаний формат навчання ЕГ рекомендує запровадити шляхи анонімного звернення для студентів, які не можуть скористатися скринькою довіри в корпусі ЗВО. У процесі спілкування із сервісними підрозділами представниця соціально – психологічного центру зазначила, що центром проводяться заходи профілактичного характеру з метою запобігання конфліктним ситуаціям. Фокус група здобувачів підтвердила, що на ОП не було конфліктних ситуацій або проявів корупції, але у разі проблем вони можуть звертатися до куратора або студентського самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Якісне та кількісне наповнення автентичною та навчальною літературою бібліотеки кафедри. 2. Позитивною практикою є наявність інноваційної соціально-педагогічної послуги від Лекторату румунської мови Сучавського університету «Штефан чел Маре», де проводяться безкоштовні курси румунської мови для всіх бажаючих (Діє програма «Університет з віку» - це реалізація принципу «Навчання протягом усього життя»). 3. В приміщеннях ЧНУ є безкоштовний якісний Wi-Fi (EDUROAM). 4. Позитивною практикою є те, що макетування та друк періодичних видань ЧНУ здійснюється за кошти університету у видавництві «Рута» (<https://cutt.ly/zB9Tw89>). 5. Діяльність в ЧНУ імені Ю. Федьковича ґрунтується на засадах відкритості, доброчесності та співпраці зі стейкхолдерами під час здійснення освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін та недоліків щодо критерію 7 експертною групою у ході акредитаційної експертизи не виявлено. Зважаючи на змішаний формат навчання ЕГ рекомендує до початку нового навчального року запровадити дистанційні способи анонімного звернення, наприклад, через Google форму. ЕГ вважає, що усі рекомендації є досяжними для реалізації протягом поточного семестру.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічна база ЧНУ є безкоштовною для учасників освітнього процесу та задовольняє усі їх потреби, освітнє середовище є безпечним, усім учасникам освітнього процесу надається інформаційна, консультативна, соціальна та психологічна підтримка, наявний регламентований механізм вирішення конфліктних ситуацій. Зважаючи на ці факти ЕГ встановила відповідність усіх підкритеріїв рівню «В»

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У процесі дистанційної експертизи було встановлено, що ЧНУ імені Юрія Федьковича чітко дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми визначених чинним законодавством та Нормативною базою ЗВО, яку складають: «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм» (<https://cutt.ly/mwVVaPAn>), «Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/PwVV2Njz>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/rwVKyUds>). Під час спілкування з гарантом ОП ЕГ встановила, що ОП переглядається щорічно, а домінантною формою збору інформації є анкетування через Google форми. Аналіз нормативної бази показав, що моніторингові заходи спрямовані на перевірку якості навчально методичного забезпечення, кадрового забезпечення, результатів навчальних досягнень здобувачів освіти та інформаційного забезпечення. У процесі онлайн зустрічі представниця Центру забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу зазначила, що перед початком семестру проводиться внутрішній моніторинг стану готовності кафедр до навчання та моніторинг наповнення системи Moodle. Також, п.п 2.4 Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/PwVV2Njz>) передбачено залучення роботодавців, випускників та здобувачів освіти до моніторингових заходів. Спілкування із відповідними фокус групами та аналіз анкетувань дав змогу ЕГ пересвідчитися, що стейкхолдери регулярно долучаються до перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти залучаються до процедур забезпечення якості освіти шляхом проходження опитувань, які складає Центр забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу. Студенти отримують сповіщення про

можливість проходження опитування на свої корпоративні пошти. Результати даних опитувань оприлюднюються у відкритий доступ (<https://cutt.ly/WwVV9cjE>, <https://cutt.ly/fwVV9OsL>). Аналіз цих опитувань показав загальну задоволеність здобувачів від ОП. Також під час зустрічей з фокус групами здобувачів освіти та НПП було встановлено, що на ОП проводяться вхідні і вихідні опитування з ОК, що дозволяє здобувачам надати інформацію про очікування від курсу на початку вивчення дисципліни і враження, зауваження та пропозиції наприкінці вивчення дисципліни. Отримані пропозиції аналізуються і обговорюються на зустрічах робочої групи ОП. Також під час зустрічей із фокус групами здобувачів освіти та НПП було встановлено, що на ОП проводяться вхідні і вихідні опитування з ОК, що дозволяє здобувачам надати інформацію про очікування від курсу на початку вивчення дисципліни і враження, зауваження та пропозиції наприкінці вивчення дисципліни. У процесі спілкування із представниками студентського самоврядування та представником Центру забезпечення якості освіти було встановлено, що студентське самоврядування має можливість проводити незалежні опитування і за необхідністю звертатися до Центру забезпечення якості освіти для складання анкет або аналізу результатів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час онлайн зустрічі роботодавці підтвердили, що долучаються до моніторингу ОП. Так, вони зазначили, що можуть надавати свої пропозиції безпосередньо в особистому спілкуванні із гарантом ОП, під час курсів підвищення кваліфікації, засідань кафедр та семінарів. Про можливість надання пропозицій роботодавців повідомляють особисто. Також вони зазначили, що проходили опитування щодо якості та рівня підготовленості випускників, результати якого опубліковано у вільний доступ на сайті кафедри (<https://cutt.ly/ywVV3mOn>). Роботодавці зазначили, що вносили пропозиції щодо посилення співпраці із румунськими ЗВО.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ пересвідчилася, що у ЧНУ імені Юрія Федьковича існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. У ЗВО діє «Асоціація випускників» (<https://cutt.ly/FwVV3LgM>, <https://cutt.ly/lwVV8z5w>), яка є добровільним громадським об'єднанням. Асоціація ставить за мету створення середовища для розвитку випускників, студентів та науковців. Фокус група випускників зазначила, що долучається до заходів асоціації у дистанційному форматі. У процесі спілкування із випускниками ОП було встановлено, що вони можуть надавати свої рекомендації особисто під час курсів підвищення кваліфікації в ЧНУ імені Юрія Федьковича та через анкетування. Випускники зазначили, що задоволені якістю отриманих освітніх послуг і отриманні знання стали їм в нагоді при працевлаштуванні. Слова випускників підтверджуються в відповідному анкетуванні (<https://cutt.ly/jwVV8ILN>). На сайті кафедри у розділі «Асоціація випускників» доступне опитування щодо стану працевлаштованості випускників кафедри румунської та класичної філології (<https://cutt.ly/SwVV8ZbU>). Аналіз анкетувань показав, що більше 80 % випускників є працевлаштованими, 61% - за фахом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Пунктом 3 «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм» ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/5wVV46bT>) передбачений моніторинг ОП, який відбувається щорічно, або за необхідності. Упродовж дистанційної експертизи ЕГ встановила, що моніторингові заходи відбуваються регулярно і на різних рівнях. Усі учасники освітнього процесу долучені до моніторингових заходів. Результати моніторингу беруться до уваги і надані пропозиції враховуються, що було підтверджено у процесі спілкування із фокус групами НПП та здобувачів освіти. Аналіз анкетувань викладених у вільний доступ (<https://cutt.ly/EwVV7fX5>) показав високий рівень задоволеності ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Румунська мова та література» проходить акредитацію вперше (сертифікат МОН до 01 липня 2022р., рішення НАЗЯВО про умовну (відкладену) акредитацію в умовах воєнного стану, протокол №8(13) від 17.05.2022р., справа 0375/АС-22). Водночас аналіз звіту СО та спілкування з гарантом та розробниками ОП показали, що у процесі створення ОП бралися до уваги пропозиції, які було надані під час попередніх обговорень та акредитацій інших спеціальностей у ЗВО. Так, до робочої групи був запрошений здобувач вищої освіти. Під час онлайн зустрічі ЕГ пересвідчилася, що студент дійсно брав участь у засіданнях робочої групи ОП і висловлював свої пропозиції щодо

покращення ОП. Зокрема він висловив думку щодо додавання дисципліни «Основи наукових досліджень» та дисциплін, пов'язаних із ІТ технологіями. Ці пропозиції було враховано.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Дистанційна експертиза показала, що ЧНУ імені Юрія Федьковича послідовно дотримується процедур забезпечення якості освіти викладених в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://cutt.ly/rwVKyUds>). Структура системи забезпечення якості освіти розподілена на п'ять рівнів: 1- здобувачі освіти, 2 – кафедри, гаранті ОП, проєктні групи, НПП, студентське самоврядування 3 – управлінська діяльність керівників структурних підрозділів, 4 - загальноуніверситетські структурні підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів із забезпечення якості освітньої діяльності, 5 - Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада. ЕГ встановила, що між усіма підрозділами, які забезпечують функціонування системи забезпечення якості вищої освіти налагоджена чітка комунікація і наявний розподіл обов'язків. Зовнішні та внутрішні стейкхолдери регулярно долучаються до моніторингових заходів. Сильною стороною є долучення здобувача освіти до робочої групи ОП. В ЧНУ наявна дієва система протидії корупції, що сприяє якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/hwVV6ujR>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами в контексті даного критерію є: залучення здобувача освіти до робочої групи ОП, наявність вхідних і вихідних опитувань із ОК, можливість проведення незалежних опитувань студентським самоврядуванням, залучення всіх учасників освітнього процесу до процедур моніторингу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У процесі дистанційної експертизи ЕГ встановила, що система забезпечення якості освіти в ЧНУ є ефективною і відповідає вимогам критерію 8: ЗВО дотримується визначених ним процедур моніторингу, перегляду та вдосконалення ОП та освітнього процесу (підкритерій 8.1), враховується думка внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів (підкритерії 8.2-8.4), ЗВО реагує на виявлені недоліки, наявна координація між усіма учасниками освітнього процесу (підкритерії 8.5-8.6), сформована культура якості освіти (підкритерій 8.7). Зважаючи на це, ЕГ встановила відповідність критерію 8 рівню «В».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що нормативна база, яка регулює права і обов'язки учасників освітнього процесу викладена у вільний доступ на головному сайті ЗВО в розділі «Нормативні документи» (<https://cutt.ly/QwVJE3ZE>). Нормативну базу складають: «Статут» ЧНУ імені Юрія Федьковича (<https://cutt.ly/swVJQLbe>), «Колективний договір» (<https://cutt.ly/4wVJWvAF>), «Правила внутрішнього трудового розпорядку та положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/fwVJEiCs>). Під час онлайн зустрічей фокус групи НПП, здобувачів освіти та роботодавців підтвердили, що ознайомлені із нормативною базою ЗВО і знають, як шукати інформацію щодо освітнього процесу за потреби.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Дистанційна експертиза показала, що проект ОП не менше ніж за місяць до затвердження оприлюднюється для громадського обговорення на сайті кафедри. У процесі зустрічі із гарантом було встановлено, що відгуки щодо проекту ОП надаються через контакти кафедри (<https://cutt.ly/zwVJEbpp>) та у процесі особистого спілкування зі стейкхолдерами (відкриті столи, курси підвищення кваліфікації, заняття). Фокус-групи здобувачів, роботодавців та випускників підтвердили, що вони мають зворотній зв'язок із розробниками ОП. Водночас інформації щодо того, як саме можна надати пропозиції до проекту на сайті немає. Також відсутня зведена таблиця пропозицій до проекту ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітні програми та освітні компоненти (робочі програми та силабуси) розміщена на офіційному сайті кафедри румунської та класичної філології у відповідних розділах (<https://cutt.ly/QwVJRdp5>, <https://cutt.ly/cwVJRhl5>, <https://cutt.ly/XwVJRbyu>). Також, силабуси та робочі програми розміщені на освітньому порталі Moodle. У процесі зустрічей із фокус групами здобувачів освіти та роботодавців ЕГ встановила, що інформація наведена на сайті ЗВО є коректна та зрозуміла для стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Комплекс нормативних документів, які регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу викладений у вільний доступ і є точним, достовірним і достатнім для інформування стейкхолдерів про ОП. Пошукова система сайту дозволяє сортувати нормативну базу за датою, що дозволяє відслідкувати зміни та розвиток ЗВО. Учасники освітнього процесу ознайомлені і дотримуються правил і процедур, які регулюють їх права і обов'язки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час вивчення матеріалів було виявлено на сайті ЗВО неактивні покликання. Зокрема, не працювало покликання на проект ОП із розділу ОП на сторінці кафедри. Рекомендуємо: до початку нового навчального року переглянути вебсайт ЗВО та сторінку кафедри. На сторінці кафедри є зведена таблиця обґрунтування внесених змін до ОП 2022р. від методичної комісії кафедри (https://drive.google.com/file/d/13GW84TGAEViyDkIN9Y8-8Vr6OIH_cgp2/view), проте результати перегляду попередніх редакцій ОП не оприлюднено, не зовсім зрозуміло, хто і у який спосіб подавав пропозиції, які з них були відхилені чи враховані. Також ЕГ вважає, що на користь цій ОП піде створення архіву наданих до проекту ОП рекомендацій, що дозволить відслідковувати розвиток та вдосконалення ОП. Рекомендуємо: до початку нового навчального року розмістити інформацію про шляхи надання рекомендацій та зауважень до проекту ОП у відповідному розділі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Аналіз сайту ЗВО та спілкування з фокус групами стейкхолдерів дали змогу ЕГ встановити, що на ОП достатньою мірою забезпечується прозорість і публічність: Нормативна база, що регулює права і обов'язки учасників освітнього процесу, робочі програми та силабуси викладені у вільний доступ (підкритерій 9.3), ЗВО дотримується правил щодо оприлюднення проекту ОП для публічного обговорення, наявні шляхи надання пропозицій та зауважень (підкритерій 9.2). Стейкхолдери знають, як користуватися сайтами ЗВО та кафедри, а також де шукати потрібну інформацію. ЗВО послідовно дотримується процедур, які регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу

(підкритерій 9.1). Виявлені недоліки (зокрема в контексті підкритерію 9.2) можуть бути усуненими до початку нового навчального року. Зважаючи на це, ЕГ встановила відповідність критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корновенко Лариса Віталіївна

Члени експертної групи

Коробова Юлія Володимирівна

Гергуль Ілля Вікторович